

Aláírta a béketerv első fázisát Izrael és a Hamász

Megszületett a megállapodás, Izrael és a Hamász aláírta az Egyesült Államok béketervének első fázisát. Ezáltal minden tűsz szabadon lesz engedve, Tel-Avivnak pedig az egyezményben szereplő vonalig kell visszavonnia csapatait. A hírt, amelyet Donald Trump amerikai elnök jelentett be, az érintett területeken örömmel fogadták, emberek sokasága vonult ünneplés céljából az utcára.

Történelmi jelentőségű egyezmény született: Izrael és a Hamász megállapodtak a Gázai övezet sújtó háború első szakaszának lezárásáról, valamint a tűszök szabadon bocsátásáról. A megállapodást Donald Trump amerikai elnök közvetítette.

„Örömmel jelentem be, hogy Izrael és a Hamász is aláírta békéről szóló tervünk első fázisát – számolt be a közösségi oldalán Donald Trump, az Egyesült Államok elnöke. Hozzátette, ennek értelmében minden tűsz szabadon lesz engedve, Tel-Aviv pedig a megállapodásban rögzített frontvonallig vonja vissza csapatait.

A Fehér Ház szerint ez egy nagyszerű hír az arab, a muszlim világ és Washington számára is. Az észak-amerikai ország vezetője

köszönetet mondott a katarai, az egyiptomi és a török résztvevőknek is, akik a konfliktusban álló felek között közvetítettek.

Benjámín Netanjahu izraeli miniszterelnök egy közleményben reagált a megállapodásra, miszerint a „Jóisten segítségével minden tűszt haza fognak hozni Gázából” – idézi a BBC kormányfőt.

A Hamász szűkszavú kommunikációjában ismerte el a megállapodást, majd arra szólította fel Donald

Trumpot és az egyeztetéseken résztvevő országokat, hogy figyeljenek arra, hogy Izrael tartsa be a megállapodást.

A hír bejelentését követően a Gázai övezetben és Izraelben is utcára vonultak az emberek, ezúttal ünneplés céljából. Mint ismert, a konfliktus 2023. október 7-én, immáron két évvel ezelőtt tört ki. Donald Trump hétfőn szólított fel a harcok mihamarabbi lezárására.

(A cikk forrása: Index.hu)

1152 katona esett el október 7. óta

Gyászolók a Herzl-hegyi katonai temetőben az elesett katonáknak és a terror áldozatainak szentelt emléknapon

A Védelmi Minisztérium közlése szerint október 7. óta 1152 izraeli katona esett el, akiknek több mint 40%-a 21 év alatti és a kötelező katonai szolgálatát teljesítette, hozzátéve, hogy több mint 6500 családtag csatlakozott Izrael gyászolójának köréhez, írja a *Jerusalem Post*.

Az elesettek közül 141-en 40 év felettiek voltak, míg a halálos áldozatok többsége a tartalékosok, tisztviselők, szolgálatukat meghosszabbító katonák vagy a kötelező korhatár után szolgálatot teljesítők közül került ki.

„Több mint 6500 családtag csatlakozott a gyászoló családhoz, köztük körülbelül 1973 gyászoló szülő, 351 özvegy, 885 árva és 3481 gyászoló testvér” – olvasható a kiadványban.

A jelentés figyelembe veszi az összes frontot, amelyen Izrael harcol, valamint az ország biztonságához kapcsolódó összes egységet, beleértve az Izraeli Védelmi Erők katonáit, az izraeli rendőrséget, a Sin Bétet, valamint a különleges műveleti erők és a készségségi osztagok tagjait.

Elesett katonák gyászoló testvérei nem fogadják a kormányzati támogatást

Szeptember 25-én elesett katonák testvérei azt mondták a Kneszet Izra-

eli Védelmi Erők Emberi Erőforrás Albizottságának, hogy hiányzik a kormányzati támogatás.

Árje Moalem, a Védelmi Minisztérium Családok, Megemlékezések és Örökségvédelem Osztályának vezetője a háború hatásairól és az azóta az országban megnövekedett számú gyászoló családtagokról beszélt.

„A háború utolsó két éve olyan, mint 26 év munka és 26 év temetés” – mondta.

„Több mint 6500 emberrel bővült a gyászolók köre. Egyik nap 90 temetést tartottunk, ami rekordnak számít.”

Elazar Stern parlamenti képviselő (Jes Atid) vezette a találkozót, ahol a gyászoló családtagok beszéltek a problémákról, melyekkel a szeretteik elvesztése óta küzdenek.

Orbán Viktor üzenete ros hájánára

„Bízom abban, hogy a sófár hangja idén nemcsak hazánkban, hanem szerte a világon egy békésebb, örömtelibb és bőségebb időszak kezdetét jelzi majd a zsidó nép számára” – írta Orbán Viktor miniszterelnök köszöntőlevelében prof. dr. Grósz Andornak, a Mazsihisz elnökének, valamint a magyarországi zsidó közösség tagjainak és a hazai zsidó szervezetek vezetőinek az 5786. zsinagógai új esztendő alkalmából.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Zsidó Honfitársaim!

Most, amikor a világ számos pontján háború dúl, és kontinensünk egyes városaiban ijesztő mértékben nő az antiszemitizmus, a béke és a nyugalom iránti vágy mindennél erősebbé válik. Magyarország pedig a következő esztendőre sem ígér mást, mint hogy továbbra is megmarad olyan szigetnek, ahol Közép-Európa legnagyobb zsidó közössége zavartalanul élhet, boldogulhat és ünnepelhet.

Bízom abban, hogy a sófár hangja idén nemcsak hazánkban, hanem a világon mindenütt egy békésebb, örömtelibb és bőségebb időszak kezdetét jelzi majd a zsidó nép számára.

Engedje meg, hogy a ros hájáná alkalmából tisztelettel köszöntsem Önt és a magyar zsidó közösség tagjait, valamint megköszönjem Önöknek mindazt a munkát, amellyel az elmúlt esztendő során építették és gazdagították Magyarországot. Kívánom, hogy legyenek valamennyien a jó évre beírva és bepecsételve!

Tisztelettel:

Orbán Viktor

Jichák Hercog újévi üzenete a világ zsidó közösségeihez

Izrael Állam elnöke újévi üzenetét a saját hivatalos YouTube-csatornáján tette közzé. Az alábbiakban ennek a beszédnek a magyar nyelvű fordítását adjuk közre.

Testvéreim!

Az elnöki rezidenciáról, Jeruzsálemből, a szívünk dobbanásának középpontjából szölok hozzátok. Mindannyiótoknak békés, áldott új évet kívánok.

Idén abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy sok zsidó közösséget is meglátogathattam szerte a világon, és sokakat vendégül is láthattam itt, Izraelben. Nagyra becsülöm ezeket a kötelékeket, és úgy érzem, a világ nagy zsidó családjában talán élénkebb és erősebb a kapcsolat, mint bármikor. Kétségtelen, hogy az elmúlt két évben földrengésszerű változásokat tapasztaltunk mind Izraelben, mind a zsidó világban.

Tudom, hogy nem volt könnyű zsidónak lenni sehol a világon. Az elszigeteltség, az elidegenedés és a kirekesztettség érzését – amelyet sokan közületek megtapasztaltak akár zsidóként, akár Izrael támogatójaként – felerősítették a kellemetlen háttérhangok éppen úgy, mint a harsogó főcímek a sajtóban.

Mondjuk ki nyíltan: Izrael harca igazságos harc. Ez a harc népünk védelméért és az egész szabad világ védelméért folyik.

Az a kihívás szólított fel mindannyiunkat, hogy álljunk ki a civilizációk alapvető értékeiért és normáiért a szélsőséges, gyilkos ideológiákkal szemben, amelyekkel Izraelnek szembe kellett néznie. És hadd mondjam el: erre a kihívásra mi, a zsidó nép szerte a világon és Izraelben, bátor és méltó választ adtunk.

Ti, a világ zsidó közösségei, kiálltatok a gyűlölet és az antiszemitizmus ellen, kiálltatok Izrael mellett, kiálltatok tűszaink mellett, és büszkén, egyenesen vállaltatok népünket és saját zsidó identitásotokat. Nézeteltéréseink ellenére is együtt maradtunk. Ez népünk lényegéhez tartozik: hogy folytassuk a vitát az eszközökről és az útról, miközben rendíthetetlenül elköteleztünk maradjunk egymás iránt.

Egyértelműen és határozottan szeretném kifejezni: minden zsidónak helye és hangja van Izraelben. Nagyon büszke vagyok arra, hogy idén elindult a globális zsidó párbeszédért kezdeményezett programom, „A nép hangja”. Ezzel megteremtjük a teret arra, hogy meghallgassuk nemzetünk sokféle hangját, és közösen találjunk megoldásokat azokra a problémákra, amelyek mindannyiunkat érintenek.

Az izraeli társadalomban is élénk vita zajlik – ahogy ez egy élettel teli demokráciában természetes is. Ennek ti is tanúi vagytok. Az izraeliek jövőre az országos választásokon járulnak az urnákhoz, hogy kijelöljék a jövő irányát. A bizalmam pedig teljes a demokráciánkban, és optimizmussal tekintek a jövőbe.

Kedves Testvéreim!

A népünk történetéhez való tartozás együtt jár kihívásokkal és veszteségekkel is, ugyanakkor hatalmas erőforrásokat és ajándékokat is hordoz. Az ajándékokat, amelyeket a közös cél, a kölcsönös felelősség és a mély összetartozás jelent. Annak az ajándékát, hogy tudjuk: életünk nem csupán önmagában hordoz jelentést, hanem egy nagyobb történet és a tágabb történelem része is.

Ezek az ajándékok tették lehetővé, hogy újra és újra talpra álljunk a legsúlyosabb tragédiák után is. Tudom, hogy most is erőt adnak majd nekünk, amikor köszöntjük az ígéretes új évet, és imádkozunk azért, hogy tűszaink hazatérjenek – mindegyikük, a lehető leghamarabb. És ezért mindannyiunknak küzdenünk kell.

Imádkozunk, hogy elkezdhessünk igazán gyászolni és valóban gyógyulni. Imádkozunk, hogy növekedjünk egyénként, közösségként és népként. Imádkozunk, hogy együtt építsük újra jövőnket.

Adja Isten, hogy mindannyian beírassunk az Élet könyvébe.

Mártírmegemlékezés a Kozma utcai temetőben

A BZSH központi rendezvényén Verő Tamás főrabbi sófárfúját követően Mester Tamás, a BZSH-elnöke, a Mazsihisz alelnöke mondta el gondolatait. Emlékező beszédét teljes terjedelemben közöljük:

„Miért hagyaték magatokat ellenállás nélkül a gázkamrákba telerelni?” „Miért nem harcoltatok szabadságokért és mások életéért úgy, mint mi harcoltunk a magunkéért és a tiétekért?”

Tisztelt Excellenciás Hölgyek és Urak!

Tisztelt Államtitkár Úr, Főrabbi Urak, Elnök Urak és Asszonyok!

Tisztelt Emlékező Közösség, Drága Hittestvéreim, Barátaim!

„Miért hagyaték magatokat ellenállás nélkül a gázkamrákba telerelni?”

„Miért nem harcoltatok szabadságokért és mások életéért úgy, mint mi harcoltunk a magunkéért és a tiétekért?”

Tisztelt Túlélők! Tisztelt Főrabbi, Rabbi és Főkántor Urak! Tisztelt Excellenciás Hölgyek és Urak!

Tisztelt Államtitkár Úr, Elnök Urak és Asszonyok! Tisztelt Emlékező Közösség! Kedves Diákok! Kedves Barátaim!

E felettébb számonkérő, végre zsidó öntudattól duzzadó sorokat az akkoriban frissen megalakult Izrael Állam egyik magyar nyelvű folyóiratából idéztem 1952-ből. Hogy miért nem harcoltak drága mártírhálalt halt hittestvéreink? Mert azt gondolták „velünk ez nem történhet meg”!

Velünk ez nem történhet meg, hiszen éltünk a nemzeti szabadelvűek 19. század végén fogant tanácsaival: asszimilálódtunk, kicsit modernizáltuk őseink hitét, cserébe jogegyenlőség és társadalmi integráció lett a jutalmunk.

Velünk ez nem történhet meg, mondta a gazdag zsidó gyáriparos, hiszen komoly termeléssel járulok hozzá a nemzetgazdasághoz, sok száz magyar honfitársamnak – mert magyar hazafinak érezte magát – adok munkát, kenyeret.

Velünk ez nem történhet meg, mondta a zsidó orvos, ügyvéd, mérnök, hiszen szaktudásommal a közjót szolgálom. Jó-jó, kicsit korlátozák a számunkat a pályán, majd ki-zárnak minket a kamarából, de az életünket csak nem veszik el!

Velünk ez nem történhet meg, mondta – a külsőségekben is – az ortodox irányzathoz tartozó falusi kisbalt- vagy éppen kocsmatulajdonos.

Maja Kados, Kardos Péter és Mester Tamás útban az auschwitzi emlékműhöz, a scheiberesek sorfala között

Hiszen megbecsülnek a faluban. Ha a községközi kishivatalnok a hó végére megszorul, hitelbe kapja az árut. Sőt, ha a sakter nem jól vágta le a húst, így az kőser fogyasztásra alkalmatlan, odaadom a község szegényeinek, hogy jusson az ő asztalukra hús is, ne csak kukoricakása.

Velünk ez nem történhet meg, mondta a zsidó színész, kabarista, előadóművész, hiszen a – nem egyszer antiszemita szövegekkel a közéletet nappal mérgező – nagyurak este az én poénjaimon dőlnek a nevetéstől a Nagymező utcában. Mi több, előadás után az asztalukhoz invitálnak, még össze is kacsintunk koccintás közben, hogy ez a kis törpe kefebajszos alapvetően egy jó nagy marha.

És talán a bizakodás nem volt alaptalan. Horthy Miklós fiának, vitéz nagybányai Horthy Istvánnak, a „kiskormányzóknak” a térségben egyedülálló angolbarát politikája és Kállay Miklós miniszterelnök Kállay-kettőse – melynek lényege, hogy mindkét hadviselő tömb számára lehetséges szövetségesként tűnjünk fel, hogy a háborús állapot változása esetén Magyarország elhagyhassa a tengelyhatalmakat – óvatos optimizmussal töltötte el a hazai zsidóságot és a békére vágyó honfitársainkat.

És valóban, mértékadó történészek véleménye szerint 1944 tavaszáig Magyarország volt Európában az egyetlen Németország által megszállt vagy vele szövetséges ország, ahol a zsidóságnak komoly esélye volt a túlélésre. Ám a reményt hazánk német megszállása, majd az azt

követő deportálások megindítása pillanatok alatt szétzúzta.

Nem lehet elég sokszor ismételni, újra és újra ki kell mondani, hogy a magyar zsidóság üldözöttségében – mely a zsidótörvényekben kapott formát – az antiszemitizmust az élet természetes és szükséges velejárójának tekintő németbarát fő- és köztisztviselők, csendőrök és nyilasok mellett, fájdalom, a civil lakosok is lelkesen közreműködtek.

Elengedhetetlen azonban mindig megjegyezni, kiemelt tisztelet jár a bátor ellenállók, embermentők maroknyi csoportjának.

A bevezetőmben megidézett „Miért hagyaték magatokat ellenállás nélkül a gázkamrákba telerelni” zsidó önvádforma markánsan kimutatható napjainkban a közösségeinken belül is, ideértve a vonatkozó történelmi és szociológiai szakirodalom jelentős részét szintén. (Jómagam néhai Varga László történész kandidátus, Budapest Főváros Levéltárának korábbi főigazgatója 1992-es tanulmányát hívtam e beszéd megírásához segítségül.)

Most, 2025 őszén, a történelmi emlékezeten túl van-e bármi egyéb jelentőségük ezeknek a gondolatoknak?

Sajnos igen, és kínzóbban, mint valaha gondoltam. Itt elérkeztem beszédem legfájdalmasabb párhuzamához. Jó két hét múlva lesz a második évfordulója annak, hogy vadállati kegyetlenséggel – bár ilyet még az állatok sem tesznek – rontott rá a zsidó államra és megszállt le válogatás nélkül csecsemőt, nőt, férfit, aggasztóan többesre nagyságrendben a Hamász palesztin terrorszervezet. Tűzok százait hurcolta magával,

még mindig majd’ ötven, a Hamász fogságában senyvedő hittestvérünkről nem tudunk semmit.

Ez a tragédia számunkra nem pusztán emlékeztető, de figyelmeztetés is. Az egység, a szolidaritás és az összetartás hiánya mindig gyengíti a zsidó népet, bárhol is éljen a világban. A különféle élethelyzetek, kulturális különbségek és eltérő politikai állásfoglalások nem vezethetnek oda, hogy elfeledjük, a diaszpóra és Izrael zsidósága egy közösséghez tartozik. Együtt alkotjuk az oszthatatlan zsidó népet, amelynek ereje és jövője éppen ebben a közösségben rejlik.

Éppen ezért üzenem a ma élő nemzedékeknek, hogy emlékezzünk mártírjainkra, merítsünk erőt hőseinkből, és ne hagyjuk, hogy a megosztottság bármikor is szakadékokat üssön közöttünk. A mi felelősségünk, hogy örök tanulságként vigyük tovább: **Izrael és a diaszpóra egymás nélkül nem teljes, együtt öröklés és viszik tovább a zsidó nép örök küldetését.**

Ezt soha ne feledjük, mint ahogy drága mártírjaink emlékezete is maradjon fenn az idők végezetéig!

Zárásképpen engedjék meg, hogy egészségben, örömeinkben gazdag új esztendőre kíváncsiak!

Lösönő tajvó – sáná tová! – Jó beíratást és bepecsételést!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Kszive váchászime tajve! – Sálom!

A kormányzatot képviselő Szalay-Bobrovniczky Vince, a Miniszterelnökség civil és társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára beszédében megemlítette, hogy a magyarországi deportálások tragikumára végrehajtásuk megrendítő gyorsaságában rejlik. A véskorszakban néhány hónap alatt lezajlott eseményekre nekünk kötelességünk emlékezni, ameddig csak képesek vagyunk rá. A magyar állam akkor nem védte meg polgárait, mondta a helyettes államtitkár, és megígérte, hogy ilyen soha többet nem fordulhat elő.

Maja Kados, Izrael budapesti nagykövete kijelentette: most az áldozatok mellett egyúttal a zsidó szellem ellenálló képességére is emlékezzünk. A következőkben kiemelte, hogy nekünk, zsidóknak, az emlékezés nem a múlt, hanem a jövő iránti kötelezettség. Izrael a holokauszt hamvaiból született, és a kollektív emlékezet őrzője is. A nagykövet – elmondása szerint – kifejezett örö-

möt érez a hitközség megemlékezéseinek évi megismétlődése miatt, hiszen mindez megerősíti, hogy a zsidó nép él.

Öccellenciája részvételével több év után először láthattunk nagykövetet a Kozma utcai mártírmegemlékezésen.

A három világi felszólaló után Zucker Immanuel főkántor az *Adojnoj mo odom* kezdetű imát énekelte el.

Kardos Péter főrabbi erős kijelentéssel kezdte beszédét, miszerint évtizedek tapasztalata a következő: „a jó jár nekünk, a rossz Istentől van”.

Ezt követően idézte a híres kérdést: „Hol volt Isten a holokauszt alatt?”, majd hozzátette, október 7. óta ez úgy hangzik: „Hol volt a Moszad?” A főrabbi felhívta a figyelmet, hogy elfelejtjük a szövetségkötés egy fontos kitételéről: „jóban lesz részetek, ha betartjátok parancsolataimat”.

Tempora mutantur, az idők változnak; de a Prédikátor könyve azt mondja, nincs új a nap alatt. Kizárja-e tehát egymást a kettő? Kardos Péter szerint épp ellenkezőleg, kiegészíti egyiket a másik. Az idők változnak, de nincs új a nap alatt: gondolkunk csak arra a terrortámadásra, amely a holokauszt óta a legtöbb zsidó életet követelő szervezett akció volt.

Dermesztő és megindító szépséggel énekelte el ezután az Ám Jiszráél cháj című dalt a főrabbi.

Végezetül elmondta, hogy élt egy nemzedék, amely a szlichotot szlichesznek ismerte... S bár a nemzedék elment, a hagyomány tovább él.

A mártírmegemlékezés zárásaként Zucker Immanuel hangján felhangzott a *Kél málé rácháim*, valamint Kardos Péter hangján a *Kádis*.

A két fohász között a Scheiber Sándor Gimnázium Salom kórusa zenei és Orbán Izsák 10. A osztályos tanuló prózai előadását hallhattuk. A Klein Judit énekesnő által vezetett kórus az *Unter dayne vayse shtern*, valamint az *Éli, éli* című dalokat adta elő. Orbán Izsák Kertész Imre *Sorstalanság* c. regényéből tolmácsolts szemelvényeket.

A megemlékezés végén ki-k elhelyezte a kegyelet köveit a mártírhálalt halt hittestvérek előtt tisztelegve, majd a szomszédos munkaszolgálatosok emlékművéhez vonult fejet hajtani.

Orbán Izsák

Magnus Brunner EB-biztossal tárgyalta dr. Grósz Andor Mazsihisz-elnök

Budapestre látogatott Magnus Brunner, az Európai Bizottság (EB) belügyekért és migrációért felelős biztosa, aki a szukot második főnapjának kimenetele után tárgyalta dr. Grósz Andorral, a Mazsihisz elnökével. A biztos és a Mazsihisz-elnök találkozott Bóka János európai uniós ügyekért felelős miniszterrel is.

Magnus Brunner a szukot ünnepe alkalmából tett látogatást Budapesten, de utazásának apropót adott a 2023. október 7-én Izrael ellen elkövetett brutális palesztin terrortámadás második évfordulója is. Az EB belügyekért és migrációért felelős biztosa az Európai Ügyek Minisztériumában folytatott megbeszélést Bóka Jánossal, a tárca vezetőjével, az antiszemitizmus elleni küzdelem miniszterelnöki megbízottjával.

Innen együtt mentek a Dohány utcai zsinagóga udvarán lévő Emanuel emlékfárhoz, ahol dr. Grósz Andor, a Mazsihisz elnöke fogadta a politikusokat a szukot második főnapjának kimenetele után. Magnus Brunner elhelyezte az emlékező köveit, majd fejet hajtott a fánál a holokauszt áldozatainak tiszteletére.

Dr. Grósz Andor, Magnus Brunner és Bóka János

A találkozóról Bóka János a hivatalos Facebook-oldalán ezt írta: „A Dohány utcai zsinagóga kertjében, az Élet fájánál hajtottunk fejet Magnus Brunner biztossal és Grósz Andorral, a Mazsihisz elnökével a holokauszt magyar áldozatai előtt.

A szomorú évfordulón a Hamász 2023. október 7-én elkövetett terrortámadásának áldozataira is emlékeztünk. Ne feledjük, mi történt azon a napon – és azt sem, hogy mivel és kikkel állunk szemben.”

Fotó: M. Schmidt János

Ezután a Rumbach-zsinagóga adott helyet Magnus Brunner és dr. Grósz Andor megbeszélésének, amelyen többek között részt vett Ligeti András, a Zsidó Világkongresszus (WJC) európai ügyekért felelős vezetője, valamint dr. Singer

Dávid elnöki kabinetvezető is. A találkozón egyebek mellett a magyar zsidó közösség általános helyzetéről, ezen belül a Mazsihiszt érintő aktuális ügyekről esett szó. Dr. Grósz Andor kifejtette: a Mazsihisz apolitikus szervezet, egyetlen esetben szólal fel, a magyar és európai világ zsidóságának ártalmas, antiszemita hangok ellen, illetve ha az a zsidó közösség számára is mérgező. Ismertette a Mazsihisz tevékenységét, bemutatta az intézményrendszert, s kiemelte az oktatás fontosságát, ami az antiszemitizmus elleni küzdelem legfőbb eszközeinek egyike.

Magnus Brunner az oktatásról szólva azt mondta: az antiszemitizmus kapcsán tiszta és világos üzenetet kell megfogalmazni, ez az ő feladata is EB-biztosként. Hozzátette: az antiszemitizmus semmilyen formája nem megengedett, zero toleranciát kell hirdetni az intolerancia ellen. Az EB-biztos közölte: az EU illetékes szervei, szervezetei és testületei nemcsak az antiszemitizmus elleni harcra fókuszálnak, hanem a zsidó élet európai felvirágoztatására is.

„Isten megáldja az orvost ebben a világban, és a következőben is”

Felavatták dr. Deutsch Zsuzsanna sírkövét

Felavatták a sírkövét **dr. Deutsch Zsuzsannának**, a Mazsihisz Szeretkórház néhai főigazgatójának, aki mintegy négy évtizeden át szolgált a kórházban, 21 évig vezette az intézményt, munkájával pedig több ezer embernek segített a 40 év alatt. Az avatáson fia, **Rosta Márton**, a család több tagja és kollégái mellett **prof. dr. Grósz Andor**, a Mazsihisz elnöke, **Keszler Gábor**, a Maoih elnöke, valamint **dr. Verő Tamás** főrabbi idézte fel szakmai és személyes emlékeit a doktornőről.

Prof. dr. Grósz Andor és Rosta Márton

rol fel. Egyik ezek közül az orvosi költség. Az orvosnak pedig engedélye van a gyógyításhoz.”

„Ahogy a fa sem nő meg, ha a földet nem trágyázzák és nem szántják, ahogy a fát locsolni és gondozni kell, hogy éljen, úgy az ember teste is olyan, mint egy fa. Az ember trágyája a gyógyszer, és az ember földművese az orvos. Micva-e gyógyítani? Igen, része az életmentésnek. Az orvos az Isten küldöttje. Isten megáldja az orvost ebben a világban, és a következőben is.”

évtizedes pályafutása alatt ezreknek adatott meg a gyógyulás vagy a méltó alkony Zsuzsa munkájának, szakmai és emberi hozzáállásának köszönhetően. Barátai és tisztelői mostantól nem tudnak úgy elmenni a temetőből, hogy ne tegyék le az emlékezés köveit.”

Dr. Verő Tamás főrabbi személyes emlékeket idézett fel a sírkőállítás alkalmából. „Az Örökkévaló küldöttjéről beszéltünk. Rá gondolunk, egy orvosra, aki rengeteget tett ezért a közösségért. Aki egy modern, ortodox, vidéki, belső budapesti, szekularizált életet élő, polgári zsidó közegben élt, nyitott, értelmiségi attitűddel – Zsuzsa a hétköznapijait eszerint, ebben a világban élte élete minden napján.”

„Nem volt színházi premier, operaelőadás vagy éppen művészfilmfesztivál, amelyet Zsuzsa kihagyott volna. A Pozsonyi úti Láng Tékában is jól ismerték őt, minden olyan könyvet félretettek neki a megjelenés pillanatában, amelyről azt gondolták, hogy érdekelheti. Minden közéleti és kulturális folyóiratot folyamatosan olvasott. Tavaly augusztus-szeptember fordulóján családja azt vette észre, hogy nem törik az újságok gerince, olvasatlanul hevernek a folyóiratok a padlón, látták, hogy baj van. Hogy Zsuzsának is végesre rendelte az Örökkévaló a földi létet. A sírkőavatással ma megálltunk egy pillanatra. Aztán folytatódik az utunk, és ezen az úton ő mindig ott lesz szereteteinek, egykori betegeinek a gondolataiban, a szívében. Ezért is imádkoztunk ma valamennyien.”

Fotó: Ritter Doron / Mazsihisz

„Orvos és gyógyító volt, a szavak legnemesebb értelmében. Nagyon sokan vannak, nagyon sokan vagyunk, akik valamilyen módon hálával tartozunk neki, és hálával is emlékezünk rá. Gerontológiai és geriátriai központ jött létre a kezei alatt. A Szeretkórházban töltött közel négy

„A hang Jákob hangja, de a kezek Ézsau kezei” (I.M. 27/22)

Hadrianusnak semmi baja nem volt a zsidókkal. Fizették a kiszabott adót, és a dolgok mentek a maguk útján. Egyszer egy zsidó elhaladt előtte, és üdvözölte. Kérdezte a császár: „Ki vagy?” Mondta neki: „Zsidó.” Újra kérdezte: „Van még zsidó, aki elmegy Hadrianus császár előtt, és üdvözlí őt?” A zsidó azonban nem hallotta a kérdést, így válasz nélkül hagyta. Hadrianus dühében elrendelte, hogy tiltsák el a zsidókat a Tórától, újszülött ne viselje hím testén zsidósága jelét. (Gittin 57b./9)

Jehuda ben Illaj mondta: „A hang nem Jákob hangja, a kezek viszont Ézsau kezei. Jákob siratja Jeruzsálemet, amint Róma rommá tette!” (Talm. Jer. Tanit 4/5:12)

Josszé ben Kiszmán megbetegedett. Hániná ben Tradjon ment, hogy meglátogassa. Tanulva találta, tóratekerccsel az ölében. Köszöntötte: „Béke neked, Mester! A hatalmat, ami rommá tette Istenünk Szentélyét, népiünk legjobbjait pusztítja, az égből küldték! Szemei nyitva vannak... kezei rajtunk... Te meg fittyet hánysz a tilalomra? Csodálkoznék, ha nem égetnének meg a tóratekerccsel együtt.” Rabbi Josszé mondta erre: „A hatalom!... de az irgalom is, az égből jön! Az ég irgalmazni fog nekem és meg fog védeni, hogy Istent félelem, nem a hatalmat! Én a hatalom szigoráról beszélek – folytatta Hániná –, te meg mondd, hogy irgalom jön az égből? Én bizony árnyékukat is félelem!” „Mit aggodsz, fiam? – kérdezte Josszé ben Kiszmán! – Tán lelkiismeretéd bántja valami?”

„Bevallom, Mesterem – válaszolta Hániná –, véletlenül összekeveredett saját pénzem a szegényeknek gyűjtött alamizsna pénzével, és egyben a kettőt kiosztottam a szegények között. Később, az alamizsna kiosztásának idején, sajátomból osztottam a szegényeknek, hogy ne legyen hiba az elszámolásban.” Josszé rabbi mondta: „Bízhat az ég irgalmában! Ne félj a földi hatalomtól, mert amitől az ember ok nélkül fél, az be is következik.”

Nem sokkal azután rabbi Josszé meghalt betegségben. Temetésén ott voltak a római előkelők is, majd házába mentek, hogy gyászbeszéddel emlékezzenek rá. Ott találták tanulva Hániná rabbit, tóratekerccsel ölében. Elvitették, tűzhálára ítélték. A legirgalmatlanabb hóhér tóratekercsbe bebugyolálta, vízbe mártott gyapjúrongyot tett szívéhez, hogy a lélek lassabban távozzon testéből.

„Atyám! Így kell látnom téged? – siratta lánya. Tűzre vetettek tóratekerccsel együtt! Hát nincs irgalom számodra az égből?” „Ne aggodj, lányom! – nyugtatta a rabbi. – Mennyei Atyánk követi a tóratekercek sorsát, az én sorsomat is számontartja. A tóratekercs pergamenjei velem égne, de a betűk lelkemmel az égbe szállnak.”

A római hóhér szívét ekkor irgalom érzése töltötte el. Gyorsan eltávolította a gyapjúcsomót szíve felől. Amikor a tűz elérte volna Hániná rabbit, a lélek távozott testéből. Égi hang hallatszott: „Rabbi Hániná, Tradjon fiam! Te és veled a hóhér, ki vagytok jelölve a Jövendő Világra.”

Ennek hallatán Rabbi Jehuda Hánászi mondta: „Van, aki egy pillanat alatt, mint a hóhér, és van, aki annyi érdem és sokévnnyi tanulás után nyeri el részét a Jövendő Világban, mint Rabbi Hániná ben Tradjon.”

(Avoda Zara 18a alapján)

Szerdócz J. Ervin főrabbi

Nógrádi Gergely főkantor Donald Trumpnak fog énekelni

Mar-a-Lago megvásárlásának negyvenedik évfordulója alkalmából látogat **Donald Trump** birtokára **Nógrádi Gergely**, a Frankel Leó úti zsinagóga főkantora – írja a *Blikk*. Nógrádi személyesen az amerikai elnököt és vendégeit szórakoztathatja majd egy szalonzenekar kíséretében.

Az Egyesült Államokban már többször koncerteztem, leggyakrabban a nemzetközi hírű gitárvirtuóz, az Amerikában élő **György Lakatos** – azaz *Lakatos György* – volt a partnerem. Ma már a testvéremként tekintek rá, így külön öröm, hogy az elnök mar-a-lagói birtokán is együtt léphetünk fel – mondta a főkantor.

Az 54 éves Nógrádi, aki 2015-ben elnyerte az Európa legjobb kántorhangja címet Angliában, magyar, zsidó, olasz, spanyol és amerikai dalokból összeállított, előre jóváhagyott műsorral fogja szórakoztatni az Trumpot és vendégeit.

Óriási megtiszteltetés egy ilyen meghívás, hiszen mégiscsak a világ egyik legnagyobb hatalmú embere előtt mutatkozhatunk be. Az útlevélem másolatát már júliusban el kellett juttatnom a megfelelő szervekhez, nyilvánvaló, hogy akit odaengednek az elnök színe elé, azt nagyon gondosan leinformálják – nyilatkozta Nógrádi.

Ros hásáná és az új rabbi beiktatása Pécsen

A pécsi hitközség az új zsinagógai év mellett nemrég megválasztott rabbija, **dr. Kurucz Ákos** beiktatását is ünnepelte.

Dr. Kurucz Ákos dr. Schönberger András követi, aki tavasszal lemondott a feladatról. Így most **Lőw Israel**, **Wallenstein Zoltán**, **Schweitzer József** és **Schönberger András** főrabbi munkáját egy fiatal rabbi folytathatja a közösségben.

A ros hásánai istentisztelet előtt a zsinagógában megtartott ünnepségen részt vett **Péterffy Attila** polgármester, a hitközség elöljárói és tagjai, valamint barátok és ismerősök, helyi polgárok.

Goldmann Tamás elnök mondta el először köszöntőjét, amely a következő gondolatokat tartalmazta:

Ma este történelmi pillanatnak lehetünk tanúi. Nem mindennap adatik meg egy közösségnek, hogy új rabbit avathat, ráadásul olyat, akinek személyében egyszerre tisztelhetjük a tudóst, a közösség szolgáját, a bírót, a háromgyermekes édesapát és – nem utolsósorban – a férjet, akinek felesége zongoraművész. Mondhatjuk tehát: Ákos életében a törvény és a dallam, az ítélet és a harmónia, a könyvek és a gyerekjátékok békében megférnek egymás mellett.

Most különös jelentőséggel bír, hogy ros hásáná, az újév ünnepe előtt iktatjuk be Ákost rabbiként. Új időszak kezdődik így nemcsak a naptárban, hanem a közösségünk életében is – friss reménnyel, új lendülettel és a megújulás ígéretével. És ha mindez nem volna elég, ma Ákos és felesége a tízéves házassági évfordulójukat is ünneplik – mintha a sors maga akarta volna összekapcsolni a személyes és a közösségi új kezdetet.

A polgármester ünnepi beszédében kiemelte, hogy a zsidóság mindig megbecsült része volt Pécsnek, ahol jelentős szerepet töltött be a kulturális, tudományos és gazdasági életben. Reményét fejezte ki, hogy az eddigi jó kapcsolatot a jövőben még szorosabbá válik majd a város vezetése és a hitközség között.

Dr. Frölich Róbert országos főrabbi levélben köszöntötte az új rabbit, többek között ezekkel a szavakkal:

Unőszané tajkef ködusasz hájajm Ismerjük fel e nap magasztosságát

Így hangzik a rajs hásónó lényegét megragadó ima első néhány szava. Rajs hásónó fenségességéhez és szakralitásához semmi sem mérhető.

A mai nappal Pécsen sikerül fényesebbé tenni rajs hásónó ünnepét. Schönberger András több évtizedes szolgálat után megürülő rab-bizékét immár egy fiatal, lelkes és tehetséges rabbi, Kurucz Ákos foglalja el.

Nem lesz könnyű. Sem neki, sem pedig a közösségnek. Új ember, új stílus, más gondolkodásmód, más kifejezések, más gesztusok. Am valami ugyanaz maradt: a közösségért való tenni akarás, zsidóságunk hirdetése és a személyes életünkkel való példamutatás.

Prof. dr. Grósz Andor, a Mazsihisz elnöke szintén levélben köszöntötte az új rabbit. Levelében a következő szép gondolatot írja, idézi:

Azt mesélik, egyszer egy nagy rabbi amikor elfoglalta elődje székét, az első pillanatban nem ült le. Megállt a szék előtt, kezét a háttámlára tette, és így szólt a hívekhez: Ez a szék nem az enyém. Ez azoké, akik előttem ültek itt, azoké, akik tanítottak, akik vigasztaltak, akiknek imája ma is visszhangzik e falak között. Én csak őrzöm most a helyüket addig, míg az Örökkévaló azt akarja. Ha méltó leszek rá, akkor ez a szék majd nem az enyém lesz, hanem a mi közös hitünk, a Tóra és a közösség iránti szeretetünk jele.

Végül **dr. Kurucz Ákos** mondott rövid köszönőbeszédet, kiemelve felesége segítő szeretetét, családja támogatását.

A ros hásánai istentisztelet után, amelyen mindenki öröme sok gyermek vett részt, vacsorával zárult az este.

R.M.E.

Kántorkoncert a Dohány utcában

Nagyszerű élmény volt a fesztivál alkalmából szervezett kántorkoncert. Természetesen a helyszín is diktált: a Dohány utcában csakis nagyszabású dolgok történhetnek. És valóban: az énekesek és a kántorok az idén 80 éves zenekar, a MÁV szimfonikusok kíséretével mutatták meg képességeiket.

Más összefüggésekben nem szokatlan, ha szakrális és világi művek együtt hangzanak el, hiszen például Jávori Fegya koncertjein ez nagyon is szokásos, de olyan esetekben, amikor a cházán maga szól a közösség nevében Istenhez, az már határeset. (Persze mindig figyelembe véve a kivételt, Nógrádi Gergely saját világi koncertjeit...)

A műsorelőzetes világhírű kántorokat ígért, ebben nem is volt semmi hiba, ennek alapján sejthető is volt a sokszínű műsor, hiszen akármilyen jól énekel a cházán, az imádságból kicsit sok lett volna egy békés hétköznapon. Célszerű tehát előbb felsorolni az est fellépőit. Az illusztris névsor: vendégként **Chaim Stern** (Beth Tzedec, Toronto), a hazai zsinagógákból **Fekete László** (Dohány), **Nógrádi Gergely** (Frankel) és **Zucker Immanuel** (Bethlen), valamint **Raáb Gábor** kántorhallgató. Ugyancsak a színesítés jegyében került a fellépők közé **Klein Judit** kórusvezető és az operaénekes **Székelyhidi Hajnal**, az OR-ZSE művésztanára – továbbá a nagy ász: **Lugosi Ali**, a Junior Prima díjas klarinétművész.

Dr. Nógrádi Péter, a Mazsihisz alelnöke köszöntötte a megjelenteket az újév alkalmából, majd **dr. Frölich Róbert** országos főrabbi beszélt a cházának különösen fontos tevékenységéről.

A Fekete László által előadott Omár Rabbi Elozor után Barber fájdalmas vonós *Adagióját* szólaltatta meg a zenekar (vezényelt a Junior Prima díjas Mester Dávid), és ezzel kezdődött meg igazán a kántorok fellépése. A fiatal Chaim Stern akkora hangot hozott a Dohány utcába (*Dos Yiddishe Lied*), ami alighanem erősítés nélkül is betöltötte volna az impozáns méretű zsinagógát. Stern hangképzése és vívőereje ritkaság a szakrális terekben. Rögtön követte őt Nógrádi Gergely, akinek operai erejű és szépségű hangját és előadásmódját sokszor volt alkalmunk élvezni (*Festive Sounds of Hanukkah*). Zucker Immanuel két imádsággal is szerepelt, majd Lugosi Ali klarinétján Giora Feidman sodró erejű és improvizációkkal alaposan megspékelt *klezmertáncait* játszotta – aki teheti, keresse meg a neten a zseniális klarinétos (Pernye András megnevezésével: pikulás) felvételét.

Az est második részében világi zenét hallhattunk. Klein Judit a *Yentl* filmből választotta Barbra Streisand dalát (*Papa can you hear me*), Fekete László a majdnem száz éve született musicalslágert (*Ol' man River*), Chaim Stern a *Love story*-ből a *Hol is kezdjem el-t* (*Where do I begin*), Raáb Gábor a *Nyomorultak*-ból a *Bring him home*-ot, Nógrádi Gergely pedig a *Keresztapa*

Fotó: Zsidó Kulturális Fesztivál / Facebook

romantikus slágerét énekelte: *Parla più piano...* (többen ismerik így: Gyengédén ölelj át...). Teljesen moziban éreztük magunkat – eltekintve attól, hogy itt azért nagyon más hangon szóltak meg ezek a nagyon népszerű dallamok –, és rögtön megjegyzem, a MÁV Szimfonikus Zenekar nagyszerűen hagyta érvényesülni a szövegeket.

A kántornövendékeket oktató Székelyhidi Hajnal Kányádi Sándor megzenésített versét énekelte (*Mit akar az eső nekem...*). Meglepetésduett került a műsor végére: Chaim Stern és Raáb Gábor a modern istendicsérek egyik legszebbikjét adta elő, a Josh Groban által nagy sikerre vitt *You raise me up* (Felemelsz/megsegítesz engem) című és refrénű dalt, amelyben ugyan nem hangzik el, hogy kinek ad hálát, de azért sejteni lehet...

És végezetül természetesen felcsendültek az előkészített ráadások is – *Mi Seberach*, *Al Kol Ele*, és a most különösen időszerű békevágy: *Osze Sálom* –, ezeket nemcsak a teljes kántorválogatott és a többi szereplő énekelte, hanem örömmel csatlakozott hozzájuk a közönség is.

Persze némelyek továbbgondolták, amit Frölich főrabbi éppen csak megemlégett: nem minden gyülekezetnek van kántora. Én továbbmegyek: sejtem, hogy sokféle tényezőnek kell összejönnie, ha valaki erre a pályára készül. De felelni én sem tudok, csupán kérdezni: vajon miért nem találni több koncertképes cházánt?

Bedő J. István

Visszapillantó

„Marha klassz!”

Falusi Mariann és művészbarátai koncertje

A Dohány utcai zsinagóga falai között olyan emlékezetes zenei és emberi élmény született, amelyet egyszerű „koncertnek” nevezni alulértékelés volna. *A Marha klassz! Falusi Mariann és művészbarátai koncertje*, sztárvendégként **Kulka Jánossal**, egyszerre volt ünnep, gyógyító gesztus, zenei határát-lépés – és a zsidó kultúra ünnepe a legszebb formában.

A koncert koncepciója pontosan azt a régi és mélyen beágyazott tévhitet igyekezett eloszlatni, miszerint a klasszikus zene méltóságteljes, áhítatos élmény, amelyhez illik a sötét öltözet és a feszes tartás, míg a könnyűzene játékos, laza, felszabadult, és a kettő világa között nincs átjárás. Az est során ennek éppen az ellenkezője bizonyosodott be: komolyság és játékoság, struktúra és improvizáció, bensőséges és közvetlenség fonódott egybe, egymást erősítve. Beethoven variációi és idézetei finoman oldódtak fel mai,

Falusi Mariann és Kulka János

Fotó: Szentgyörgyi Ákos

könnyed dallamokban, s így mutatták meg, hogy a zene minden korban ugyanazért szól: hogy a szívünket megérintse. Ahogyan a programajánló is előre jelezte: „Falusi Mariann hiszi: csakis jó zene van, mert ami nem jó, az nem is zene” – és ez az állítás ezen az estén nem pusztán hangzatos gondolat, hanem mélyen átél, örömteli élmény lett mindannyiunk számára.

A zenei átjárást, a stílusok közti könnyed mozgást **Falusi Mariann** kivételes hangja és sokszínű művészi jelenléte vezette – ő a Pa-Dö-Dő-s korszak óta vitathatatlanul a magyar zenei élet meghatározó alakja. Művészbarátai – **Mo-csári Károly**, **Holló Aurél**, **Födő Sándor**, **Szebényi Dániel** és **Cserta Balázs** – nemcsak kísérő zenészek voltak, hanem egyenrangú partnerek is: együtt teremtettek gazdag zenei textúrákat, amelyek egyszerre idézték meg a klasszikus művek tisztaságát és a kortárs hangzás szabadságát. Az ő együttműködésük tette lehetővé, hogy a koncert minden pillanata élő, lélegző, újjászülető zenei párbeszédként hasson a közönségre.

A koncert folyamán mindegyik közreműködő egy-egy közös produkcióban lépett fel Mariann-nal: például Holló Aurél duettben csendült fel, Födő Sándor közösen tolmácsolta a nagy elődök által inspirált, zenéken és korokon átívelő könnyed átvezetéseket – ahogyan Beethoven valaha kora kedvelt slágerére írt variációkat, úgy ma a kortárs slágerszerzők is gyakran fordulnak a klasszikusokhoz segítséget kérni egy-egy jó dallam megszületéséhez –, Szebényi Dániel hangszeres virtuozitása pedig a klasszikus népi és dzsessz-ötletek között teremtett hídszerepet.

Az est legmeghatóbb és talán legemlékezetesebb pillanata mégis az volt, amikor Kulka János, a Nemzet Színésze, Kossuth- és Jászai Mari-díjas művész bevonult – régi barátként, nem csupán sztárvendégként. Köztük hosszú évtizedes barátság húzódik: a 80-as évektől ismerték egymást, ám ami igazán összekötötte őket, az a fájdalomban való együttélés volt – Kulka sztrókja és Lang Györgyi (a Pa-Dö-Dő másik tagja) halála után Mariann és János egymás támaszai lettek.

Több dalt is előadtak közösen az est folyamán, melyek egyszerre szóltak a barátságról és a művészi ölelés erejéről. A közönség hallhatta, ahogy emberként és művészként is összefonódnak, a hangok érzelmi hidat képeztek a múlt és a jelen, a veszteség és az elfogadás között.

Nagyon megható volt számomra az a különös, megnyugtató atmoszféra, amit a zsinagóga falai ezen az estén adtak. A félhomályos teremben Falusi Mariann és Kulka János egy mosollyal, egy leheletnyi csenddel, egy közös dallammal adták át azt a mély emberi kontaktust, ami jóval több volt bármilyen produkciónál. A zene pedig lélegzett – egyszerre volt klasszikus és játékos, mély és könnyed, arról tanúskodva, hogy a művészet nem kizárólag zenei kategóriák mentén él, hanem az érzések húrjain is rezonál.

A koncert során valóban érvényesült az a gyakran idézett gondolat, miszerint „nincs klasszikus és könnyűzene, csak jó és rossz zene van”. Falusi Mariann saját megfogalmazása – „csakis jó zene van, mert ami nem jó, az nem is zene” – pedig nem csupán művészi állásfoglalásként hangzott el, hanem az este egészének szellemiségét tükrözte: a különböző műfajok közötti átjárás természetes volt, a zenei minőség pedig közösségi élménnyé vált.

Riedl Annamária

A polgári morfium íze

Orfeumok és mulatók zenéje a Rumbachban

A Rumbach Sebestyén utcai zsinagóga bensőséges terében különleges időutazás részesei lehettek azok, akik ellátogattak a fesztivál egyik legizgalmasabb eseményére. Az *orfeumok és mulatók zenéje* című előadás három kivételes művész együttműködéséből született: **Bősze Ádám** zenetörténész magával ragadó történeti áttekintése, **Jordán Adél** színművész érzékeny és szenvedélyes éneklése, valamint **Cséki Kálmán** zongoraművész kifinomult játéka keltette életre azt a világot, ahol a kuplé, a szonon és a kabaré a városi polgárság lelkévé vált. Egy este, ahol az emlékezés nemcsak történeti, hanem érzelmi utazás is volt – időseknek és fiataloknak egyaránt.

Az estet **Kiss Henriett**, a zsinagóga igazgatója nyitotta meg: „Az egész fesztivál üzenete, hogy készülünk a legfontosabb ünnepre, a zsidó újévre. Az elköszönő évből össze kell gyűjteni minden jó és rossz élményt, és szembe kell nézni önmagunkkal – erőnyeinkkel és hibáinkkal egyaránt.” A záró gesztus egy gyönyörű rituálé volt: mézbe mártott almát sorsoltak ki egy szerencsés nézőnek ezen az estén is – hogy az új év valóban édes és jó legyen.

Ez a gondolat vezetett át az este témájához: a „szürke zóna” világához – ahogyan azt Bősze Ádám fogalmazta meg. Az orfeumok, kuplék, szononok világa – frivol, kétértelmű, mégis színtiszta tükrö a városi ember örömeinek és bánatainak. „Ez, kérem szépen, a polgári morfium” – mondta Bősze, és máris felcsendült az első dal Jordán Adél előadásában, Gyárfás Dezső: *Bukj el szoknya* című szerzeménye, ami rögtön megalapozta a hangulatot.

Bősze Ádám innen indította a történeti ívet: elmesélte, hogyan jelent meg az orfeumok világa Pesten, különösen a Király utca és környéke körül, ahol a zsidó lakosság egy része 1783-tól kezdve telepedett le. A terület kereskedelmi és kulturális központtá vált, és innen indult ki az orfeumok – vagyis a polgári szórakoztatás – aranykora. Majd elhangzott a *Hyppolit*, a lakáj-ból a *Pá, kis aranyom*, amelyet szintén Jordán Adél adott elő, Cséki Kálmán érzékeny zongorakíséretével. Bősze ezen a ponton emlékeztetett először: a mozi volt az, ami végül megpecsételte az orfeumok sorsát – olcsóbb volt, hatásosabb, és már nem kellett hozzá élő előadó.

Ezután Zerkovitz Béla neve került középpontba – ő volt az első zeneszerző, akinek kupléi azonnal slágereké váltak. Az *egyiknek sikerül, a másiknak nem* című dalát Jordán Adél szononos ízzel tolmácsolta. Bősze kiemelte: a dalvilág mindig is kiszolgáltatott volt a közönség ízlésének. Egy-egy rosszul sikerült este a művész vagy a mulatótulajdonos karrierjének a végét is jelenthette.

A műsor során szóba került a korabeli nőideál is. Az egyik legkereset-

(Folytatás a 7. oldalon)

10 ok, ami miatt a „palesztin állam” kikiáltása a nemzetközi jogba ütközne

A JNS.org honlapon megjelent írásban dr. Michael Calvo nemzetközi jogász, a *The Middle East and World War III: Why No Peace?* (A Közel-Kelet és a harmadik világháború: miért nincs béke?) című könyv szerzője és Karin Calvo-Goller, a nemzetközi jog korábbi oktatója, két, a Nemzetközi Büntetőbíróságról szóló könyv szerzője elemezték a nemzetközi jog előírásait a kérdésben.

Franciaország és Szaúd-Arábia kezdeményezésére konferenciát rendeztek a palesztin államiságról, többek között Nagy-Britannia, Kanada, Norvégia, Katar, Spanyolország és Törökország részvételével, azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy a későbbiekben elismerjék a palesztin államot.

1. Az államok jogairól és kötelesegeiről szóló 1933-as montevideói egyezményben meghatározott feltételeknek nem felel meg Palesztina: nincs meghatározott területe, nincs hatékony kormánya, és nem gyakorol önálló ellenőrzést a terület felett. Rádadásul az Izrael és a PFSZ között 1995-ben kötött Átmeneti

A brit mandátumterület

Megállapodás XVII. cikkelyének 1–8. szakasza korlátozza a palesztinok joghatóságát, hatáskörét és felelősségét.

2. Az Izraellel 1995-ben kötött átmeneti békemegállapodásban a PFSZ vállalta, hogy nem tart fenn

diplomáciai kapcsolatokat más országokkal. Franciaország és szövetségesei fel akarják rúgni ezt a megállapodást.

3. Mivel a PFSZ terroriszervezet, államalkotó tényezőként való elismerése a terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó nemzetközi kötelezettséget is megsértené.

4. Az 1995-ös Átmeneti Megállapodás XXXI. cikkének 6. pontja kimondja: „E megállapodás semmilyen rendelkezése nem érintheti és nem előlegezheti meg a végleges státuszról szóló tárgyalások kimenetét, amelyeket az Elvi Nyilatkozat alapján kell lefolytatni. Egyik fél sem tekinthető úgy, hogy e megállapodás megkötésével lemondott volna meglévő jogairól, követeléseiről vagy álláspontjáról.” Izrael soha nem mondott le jogairól Gáza, Júdea és Szamária felett.

5. Az Átmeneti Megállapodás előírja, hogy a Palesztin Hatóság által igazgatott területek végső státuszát a feleknek egymás között kell megtárgyalniuk. Harmadik országok – mint Franciaország vagy Nagy-Britannia – nem rendelkeznek joggal vagy felhatalmazással arra, hogy Izrael helyett tárgyaljanak.

6. Franciaország és szövetségesei el akarják venni a területe egy részét, elismerni egy másik államot ezen a területen, és szankciókat alkalmazni, ha Izrael nem engedelmeskedik.

7. Franciaország és Nagy-Britannia jogilag nem ismerhet el egy palesztin arab-muszlim államot a zsidó nemzeti otthon területén, amelyet a Brit Mandátum határozott meg. Franciaország és Nagy-Britannia a Nemzetek Szövetsége további 48 tagállamával együtt megszavazta a Brit Mandátumot.

8. Bármilyen palesztin állam elismerése a zsidó nemzeti otthon területén – még ha pontosan nem írják is körül – sérti az ENSZ Alapokmányának 80. cikkét, amely megtiltja az ENSZ-nek és tagállamainak, hogy aláássák az általa létrehozott mandátumok rendelkezéseit.

9. A zsidó nemzeti otthonnak kijelölt területhez fűződő jogok továbbra is a zsidó népet illetik, és e terület egészének vagy részének lemetzése és átadása terroristáknak vagy bárki másnak megsértené a világ összes zsidójának jogát.

10. Szeptember 13-án, húszévnnyi tárgyalás után, Franciaország és Nagy-Britannia is megszavazta az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatot. A zsidó nép az őslakos népe Gázának, Júdeának és Szamáriának. Így joga van ehhez a földhöz.

1938 visszainteget

Az ENSZ közgyűlése elfogadott egy nyilatkozatot (New York-i Nyilatkozat) a Palesztin Allamról. Kurd, ujjur meg rohingya államról nem, hogy a jazidokról ne is beszéljünk. De nézzük, miről szól!

– Lassan két (2) év után először ítéli el a 2023. október 7-i mérszárlást és tömeges nemi erőszakot, legalábbis részben. A civilek ellen ugyanis elítéli, de a katonák ellen elkövetett háborús és emberiesség elleni bűncselekményeket például nem. Miért is tenné?

– Követeli a kétállami megoldást, amelyben a két ország békében él egymás mellett, de sajnos nem követeli, hogy Monica Belluccival tölthessek tetszés szerinti számú éjszakát, pedig az utóbbira sokkal jobb az esélyek, ráadásul az utóbbit legalább az egyik fél követeli, míg az előbbi egyik sem.

– Fizikai összeköttetést követel Gáza, Júdea és Szamária között (ez ugye csak izraeli terület elvételével lehetséges!).

– Megköveteli, hogy Izrael ismerje el Palesztinát, de a palesztinoktól nem követeli, hogy ismerjék el Izraelt.

– Elismeri a palesztinok államalapítási jogát, de nem ismeri el az izraeliekét.

– Megköveteli a jeruzsálemi muszlim és keresztény vallási helyek védelmét, de a zsidókét nem.

– A háború azonnali befejezését követeli, a túsok kiadása és a Hamász fegyverletétele nélkül (ergo a Hamász hatalomban maradásával), illetve ezektől függetlenül.

– Nem követeli a túsok azonnali és feltételek nélküli szabadon bocsátását, hanem azt – a vonatkozó joggal szemben – csak a háború befejezéséhez és a palesztin terroristák börtönből való kiengedéséhez köti (!!!).

– Követeli a Hamász fegyverletételét, de nem Izrael, hanem a terrort okató, támogató és finanszírozó Palesztin Hatóság előtt.

– Magáévá teszi a hamászos narratívát a civilek elleni célzott támadásokról, illetve kijelenti, hogy Izrael nem tartja be a Hágai Nemzetközi Bíróság határozatait (pedig de), viszont nem jelenti ki, hogy a palesztinok nem tartják be azokat (pedig nem tartják, a túsok még mindig ott vannak).

– Elismeri, hogy a túszejtés és a túsok tartása jogellenes. Nem ismeri viszont el, hogy kedd után általában szerda következik.

– Elkötelezi magát deradikalizációs programok támogatása mellett.

– Izrael elleni kereskedelmi és pénzügyi embargót követel (!), amíg Izrael jelen van a „megszállt területeken”, amelyeket egyébként Júdeának, Szamáriának és Jeruzsálemnek (ezen belül arabul is zsidó negyednek) hívnak.

– Követeli a palesztinok Izraelbe történő „visszatérésének” jogát, azokét is, akik életükben nem jártak Izraelben, de a szüleik sem.

– Támogatja a Palesztin Hatóságot, amelyik amellett, hogy életjáradékot folyósít a terroristáknak havi 150 ezer és bő másfél milliárd adómentes forint közötti összegben, és amelyik a tankönyveiben a hitetlenek elleni gyűlöletre és terrorcselekményekre oktat, képtelen volt megfékezni még az általa ellenőrzött területen is a terrort és az erőszakot, még házon belül is, hát még Izraellel szemben.

– Védelmet követel a Júdeában és Szamáriában élő palesztinoknak, de az izraelieknek nem.

– Támogatja Mahmúd Abbászt, azaz Abu Mázent, aki a négyéves elnökségi ciklusának a huszonegyedik évét tölti, a demokrácia legnagyobb dióságára.

– Választásokat követel Palesztinában a PFSZ programja alapján (a PFSZ programjában szerepel Izrael megsemmisítése).

– Kiáll a terroristák ezreit foglalkoztató, pénzelő és fedező ENSZ UNRWA mellett.

– Palesztin kézbe akarja helyezni a határellenőrzést (magyarul lehetővé tenné a fegyvercsempészetet).

– Gyakorlatilag fegyverembargót követel Izraellel szemben (de a palesztinokkal szemben nem).

Ezt a gyalázatot Európából egyedül Magyarország utasította el, Csehország, Albánia (!), Észak-Macedónia és Moldávia tartózkodása mellett.

Nemes Dániel

A cionista mozgalom számít a magyar zsidóságra

A Zsidó Szemle cionista hetilap 1925. augusztus 1-i számában arról számolt be, hogy **Sir Herbert Samuel**, Palesztina zsidó származású volt brit kormányzója – aki éppen egy hónapja köszönt le pozíciójáról – Budapestre látogatott, ahol találkozott a magyar cionisták küldöttségével, így **Izsák Edével**, **Kahán Niszonnal** és **Richtmann Mózes** rabbival. Richtmann, aki egyike volt a legnagyobb neológ rabbiknak, az alábbi sorokkal köszöntötte a lap tudósítása szerint:

„Fogadjá Excellenciád áldó üdvözlötünket, amelyet zsidó testvéreink nevében tolmácsolunk. Közöttünk vannak olyanok, akiknek Cion szeretete be van vésve és el van rejtve a szívük belsejébe, de olyanok is, akik nyíltan lobogtatják a Szentföld újjáépítésének és népünk reneszánszának zászlaját. Mind a két csoport büszke Excellenciára és kivételes működésére.

A zsidóság nemzeti gyászában napján jelenhetünk meg színe előtt. És mennyire találó bölcsseink ama mondása, hogy »Tisobeov ünnepnek nevezetük!«! Mert valóban ünnepet jelent számunkra a mai nap, amikor emlékünkből ott él **Rabbi Jehuda Halevi**, Cion siratója, és testi szemünk előtt itt van Főkörmányzó Urunk, Cion megszilárdítója.

Szeretettel és hálával, bensőséggel és hódolattal mondunk hálát Excellenciának a Szentföldön végzett áldásdús munkájáért és nagyszabású tevékenységéért.

Tisobeovkor, Jeruzsálem összeomlása napján úgy áll előttünk Excellenciád, mint egy új Nehémia – egyéniségében hasonló és méltó a bibliai Nehémiához, a nagy helytartóhoz, aki újjáépítette Jeruzsálemet. A rombolás és a reménytelenség emléknappján úgy áll előttünk, mint a Szentföld újjáépítésének és a Remény sugárzásának szimbóluma.

Urunk! Fogadd áldó köszöntésünket! Ebben az ünnepélyes pillanatban imádkozunk, hogy Izrael szirtje vezessen és tartson meg Téged Izrael küldöttjének, gyarapítsa erődet, fokozza erélyedet és kitartásodat, hogy még hosszú esztendőkön át dolgozhass a Szentföld megváltására epedve váró népünk javára.

Éljen a Főkörmányzó Úr! Hedad!”

Samuel megköszönte a szép szavakat, és válaszában jelezte, hogy a cionista mozgalom számít a magyar zsidóságra is.

Bemutatjuk az Amnestyt

Amikor **Rami Aman** gázai békeaktivista egy egyszerű Zoom-hívást szervezett izraeliekkel a párbeszéd előmozdítása érdekében, az Amnesty International saját „kutatója”, **Hind Khoudary** (aki most éppen kézenfekvő módon az Al Jazeera-nak dolgozik) nyilvánosan elítélte őt, és besúgta a Hamász biztonsági szolgálatának.

Amant azonnal letartóztatták és megkínózták. Akárhogy nézzük, egy emberi jogi szervezet átadott egy békeaktivistát a terroristáknak.

Az Amnesty korábban azt jelentette: jogvédő, pártatlan, az elnyomottak védelmezője.

Ma már csak egy újabb kiürített „márka”, kitömve katari pénzzel és a Hamász érveivel.

Visselkedésük minden sajtóközleményénél világosabban beszél:

A Hamász visszhangkamrája – hírcsatornájukat akár Gázában is írhatnák. Minden Izrael-ellenes vad vádat szétkürtölnek. A Hamász háborús bűneit, az emberi pajzsokat, az október 7-i nemi erőszakokat, a túsokat bagatellizálják vagy „vitatottként” lesöprik.

Izrael delegitimálása – felejtse el a számonkérhetőséget. A küldetés most Izrael eltörlése. Bojkottok, „apartheid”, végtelen demonizálás – miközben a valódi atrocitásokra csak udvarias vállrándítással reagálnak.

Szelektív vakság – etnikai tisztogatás Szudánban. Éhínség Jemenben. Nők kivégzése Iránban. Táborba zárt ujjurok Kínában. Halott migráns munkások Katarban. Az Amnesty ásit. De Izrael, amely terrorista hadsereg ellen harcol? Az szerintük „korunk emberi jogi válsága”.

Hogyan válik egy „emberi jogi civil szervezet” a terrorállamok pajzsává? Az Amnesty már nem védi a jogokat – szabadúszó propagandabirodalomként működik.

Jelentéseik olyanok, mintha Dohából faxolták volna el őket, a nyugati balekok számára NGO-zsargonnal megcukrozva. Eközben a rabszolgaság, az iszlám nőgyűlölet és a valódi népiértés valódi áldozatai éppen csak a lábjegyzetekben kapnak helyet.

Az Amnesty nem utat tévesztett. Túladott rajta jó pénzért.

Vajda Tamás

Kőbányai János

Október 7.

Október 7. Ez a dátum szélesebben fogalomná vált. Jómagam – még – mindig melléteszem a 2023-as pontosítást, ha ehhez a véres és apokaliptikus naphoz kapcsolódóan számolok be valamilyen hozzátartozó fejleményről. Nincs más választásom: elég gyakran. Azonban a baljós időmeghatározás mellől az évszám szélesebben lekopott, ami azt jelzi, hogy az azóta felgyorsult időben és globális térben már be is került a „kollektív emlékezetbe”. A zsidó népébe oly traumatikusan – Izraelben és a diaszpórában egyaránt –, és nemkülönben az egész világban.

Elvileg vagy felületesen egy két éve húzódó közel-keleti háború kezdőpontjának megjelöléséről van szó. Háborúról? Nézzük a vele párhuzamosan futó, szintén a világ hatalmi újrafelosztásáról szólót, ama ukrainait. Ki lehetne guglizni, hogy mikor kezdődött pontosan, azonban ez az időpont nemhogy kihullott, de bele sem szövődött a köz tudatába és fogalomhasználatába. Pedig területben, halottszámban s leállíthatatlanságban messze a gázainak is nevezett, lávázó vulkán fölött áll.

Mit is jelent ez az aprócska nüansz?

Mindent.

Ugyanis ez nem – vagy nem csak – a hagyományos „élettérért”, nagyhatalmi pozícióért folyó erő- és gyilkolási szeszkaláció, hanem valami más.

Magának az ember nembeliségének harca, próbája. Ahogy e szűk kis terület – a Sínai-pusztában található Mózes-hegy és Jeruzsálem (ahonnan e sorokat van szerencsém írni) – krónikája (lásd a Biblia Ó- és Újszövetségét) mindezt évezredes távolságokból, de mai aktualitását nemhogy elvesztve, de azt fölfokozva elbeszéli.

S az azóta eltelt két év mélegét nézve – még akkor is, ha a tragédiavázásnak nincs vége, sőt... –, az emberiség elvesztette a csak az emberre jellemző, azt nemesítő érté-

kek érdekében vívott háborút. Legalábbis az előttünk zajló legújabb szakaszát-fejezetét.

Azért, mert a gyilkosok oldalára állt. S oly példátlan módon és gyorsasággal az áldozatokat elkövetők kézzé, s mindegyik oly kiábrándítóan globális vevőkört talált. S mert folyamatosan szóba állt és alkudozik vele, s ezzel legitímálta a Gonoszt. Valamint: nemcsak az izraeli társadalommal és vezetőivel, hanem az egész zsidó diaszpórával szemben élesztette fel (miközben a megtörténtét elhalványította) a holokauszt tapasztalatait. Nagyon is „mindennapi” következményeként újra veszélyes – s oly újszerűen az egész Glóbuson – zsidónak lenni.

Ez az igazi október 7.

Vajon hová és meddig sodródik ez a katasztrófafolyamat a harmadik – három a magyar igazság – évfordulóra?

S hogyan emlékszenek rá mint meghatározó gyászfordulatra a századikon?

Ha addigra...

A jelenlegi fájdalom és frusztráció nyomán engedtesék meg, hogy ezúttal is ama mondat „befejezetlen” maradjon.

2025. október. 6. (A nap, amikor Budapesten is so called „palesztinpárti” tömegtüntetésre kerül sor.)

„Halál az IDF-re!”

Palesztinpárti tüntetést tartottak Budapesten

Izraeli gyalázva tartottak palesztinpárti tüntetést a Nyugati téren, ahol a „népirtó” Izrael ellen demonstráltak. A Neokohn helyszíni riportja.

Mintegy százötven résztvevője volt a Magyar Békékör és Fórum a Békéért mozgalom által szervezett Izrael-ellenes tüntetésnek Budapesten. A Nyugati téri demonstráción megjelent hazai palesztinpárti aktivistákat nemzetközi kollégáik is erősítették, a rendezvényt 15-20 rendőr biztosította.

Az első felszólaló, **Simó Endre**, a Magyar Békékör elnöke a jelenlévők mély megdöbbenésére üdvözölte, hogy a Hamász beleegyezett az összes megmaradt izraeli tús szabadon bocsátásába, és elítélte a terrorizmust 2023. október 7-i véres terror támadását.

Ugyanakkor már hangos taps kíséretében ítélte el „Orbán Viktor egyoldalú Izrael-politikáját”, és azt is, hogy a magyar kormány „dacolva a világ országainak túlnyomó többségével, az önálló palesztin állam ellen szavazott”.

„Netanjahu népiértő politikájának támogatásával Orbán Viktor nemcsak palesztinok és zsidók békés egymás mellett élésének árt, hanem idehaza is antiszemitizmust idéz elő, miközben zéró toleranciát hirdet ellene.

Felhívjuk miniszterelnök úr figyelmét, hogy a népiértés de facto támogatásával maga is a népiértés bűnrészesévé válik! A magyar népnek erre nincs szüksége, mi pedig a leg-

határozottabban tiltakozunk ez ellen a politikai magatartás ellen!” – fogalmazott Simó.

A tüntetésen felszólalt **Patrubány Miklós**, az egykor szebb napokat megélt Magyarok Világszövetségének elnöke is, aki rögtön el is vitte a legeredetibb felszólalói okfejtés címet azzal, hogy kijelentette: „Gáza a jászokról kapta a nevét.”

Aki megállta kuncogás nélkül és továbbra is figyelt Patrubányra, az hallhatta, hogy ő is elítélte a Hamász két évvel ezelőtti terrortámadását, majd kijelentette, hogy „a nemzet nem tévesztendő össze a politikai vezetőivel”. A jászok és Gáza nászát leszámítva, a legunalmasabb beszédet hallhatta a nagyjedemű.

Ezután lépett a mikrofon elé **G-Ras**, alias **Komáromy Gergely** zenész, aktivista, aki szólt is volna, de lemerült a hangfal. A magát anticionista, antifasiszta zsidóként meghatározó morálvilágban úgy fogalmazott, hogy „emberi lény” minőségében van jelen, majd az érényfiktogtatás és a jóembség mibenlétének orrvérzésig ismert közhelyeit szajkózta.

„Az életszeretet legalapvetőbb parancsát kell követni” – mondta a saját zsidóságára hivatkozó G-Ras, aki valahogy épp a zsidó életkértékét felejtette el hangsúlyozni, majd „kamunak” nevezte a kétállami megoldást, és egy „teljesen szabad, elnyomás- és megszállásmentes, a Jordán folyótól a tengerig tartó Palesztinaiért” állt ki.

Sajtóreggeli Bóka Jánossal

Melyek azok a fő irányelvek és célkitűzések, amelyek szerint az antiszemitizmus elleni fellépés kormányzati koordinátora ellátja a feladatát? Ez volt a központi témája annak a szűk körű sajtóreggelinek, amelyet **Bóka János** miniszter adott a hazai zsidó sajtó képviselőinek.

Az európai uniós ügyek miniszterét a kormányfő pár hónappal ezelőtt nevezte ki az antiszemitizmus elleni fellépésért felelős miniszterelnöki biztossnak. A sajtóreggeli a politikus elmondta: a tisztség elsősorban ösztönző, koordináló és segítő feladatokat jelent, ezenkívül Magyarországot ő képviseli az Európai Bizottság antiszemitizmus elleni küzdelemért és a zsidó élet támogatásáért felelős munkacsoportjában.

Meglátása szerint az antiszemitizmus elleni küzdelem egyik legfontosabb pillére a zsidó élet előmozdítása, mint fogalmazott: *A munka alapja, hogy a zsidó közösségeket megvédjük, hiszen e közösségek a társadalom szerves részei.*

Fontosnak tartja az online gyűlöletbeszéd elleni védekező mechaniz-

Dr. Moshe Kantor:
A magyar zsidó közösség biztonságára fókuszálunk

Dr. Moshe Kantor és dr. Grósz Andor

Fotó: Szentgyörgyi Ákos

Hivatalos látogatáson Magyarországon tartózkodott dr. Moshe Kantor, az Európai Zsidó Kongresszus (European Jewish Congress – EJC) nemrégiben újraválasztott elnöke, aki előbb Bóka János miniszterrel találkozott, majd a Mazsihisz vezetésével tárgyalt, azután pedig Orbán Viktor miniszterelnökkel folytatott megbeszélést. Az elnökkel budapesti látogatása kapcsán készítettünk interjút.

– Nyilvánosan megoszthatja, hogy miről tárgyalt Bóka János uniós ügyekért felelős miniszterrel, az antiszemitizmus elleni küzdelem kormányzati koordinátorával?

– Igen, nyilvános, hiszen kifejezetten azért jöttünk Magyarországra, hogy meglátogassuk a magyarországi zsidó közösséget és politikusokkal, többek között az említett Bóka úrral találkozzunk. Lényegében ugyanazok a pontok szerepeltek a tárgyalás napirendjén, mint amiket a Mazsihisz vezetésével is megvitattunk. A lényeg az volt: hogyan szervezzük meg a magyarországi zsidó közösség jövőjét oly módon, hogy a lehető leghosszabb ideig biztonságban és virágzóan élhessen? De nem rövid távon, hanem stratégiai távlatokban.

– Milyen konkrét, speciális segítséget tud nyújtani az EJC Bóka János munkájának elősegítésében?

– Már eddig is sok mindent tettünk a magyar közösség biztonságáért a Security and Crisis Center nevű szervezet révén, amelyet mintegy 15 évvel ezelőtt a kezdeményezésemre hoztunk létre, és amely már Európa legtöbb országában létezik, így Magyarországon is. Ez a zsidók fizikai biztonságáról szól, és az ehhez a kérdéshez kapcsolódó összes szükséges professzionális technológiáról. Bóka miniszterrel megvitattuk, hogyan biztosíthatjuk a stratégiai biztonságot az olyan radikalizálódott fiatalokkal szemben, akik jelenleg kívül esnek minden hatósági megfigyelésen és ellenőrzésen. Az ő radikalizálódásuk az egyik legnagyobb veszély, amit most látunk. Arra készülünk, hogy a rendelkezésünkre álló összes erővel dolgozzunk ennek megoldásán.

– Mi volt a Mazsihisz vezetésével folytatott megbeszélés központi témája?

– Azokra a kérdésekre összpontosítottunk, amelyek a magyarországi zsidó közösség számára a legfontosabbak, és nagyon nagyra értékelem, hogy ez a vezetés a stratégiai kérdésekre, vagyis az egészségügyre, az oktatásra, az identitásra fókuszál. Nem politikai kérdésekre koncentrálnak, hanem a közösség gyarapodására, jólétére, és arra, hogyan lehet túlélni ebben a nagyon bonyolult és folyamatosan változó világban.

– Az Orbán Viktorral tervezett találkozásán milyen témákat fog felvetni?

– Nézze, a legfontosabb számunkra a magyarországi zsidó közösség érdekeinek védelme. Ez a fő oka, amiért itt vagyok. És örülök neki, hogy a zsidó közösség konkrétan, élesen és pontosan képes felvetni a főbb problémákat. Tehát a magyar miniszterelnökkel is azt fogjuk megbeszélni, hogy melyek a magyar zsidó közösség biztonsági és fejlesztési prioritásai.

A Síp utcai székházban folytatott megbeszélésen a Szövetség részéről részt vett dr. Grósz Andor, a Mazsihisz elnöke, dr. Kunos Péter, a Mazsihisz-BZSH ügyvezető igazgatója, dr. Nógrádi Péter, a Mazsihisz alelnöke, dr. Fröhlich Róbert országos főrabbi és Darvas István főrabbi, az OR-ZSE elnöke.

Fotó: Bóka János Facebook

musok kialakítását globális szinten, és mivel szerinte az antiszemitizmus és a gyűlöletbeszéd gyökere a tudás és a tapasztalat hiánya, ezért a témák és közösségek közötti hidak felépítését nem elsősorban osztálytermekben kell kezdeni. Ezen túlmenően valódi kapcsolatokra, valódi emberekkel való kontaktusokra és valódi tapasztalatokra van szükség, főleg vidéken, ahol a zsidóság szinte teljes elpusztítása miatt alig találkoznak az emberek a zsidó kultúrával és zsidó emberekkel.

Alapelvnek nevezte, hogy nincs diaszpóra Izrael nélkül, és nincs Izrael diaszpóra nélkül. A politikus leszögezte: az antiszemitizmus elleni küzdelem nem feleltethető meg a rasz-

szizmus elleni és a kisebbségek védelméért folytatott küzdelemmel, az antiszemitizmus elleni küzdelem kihívásai ugyanis teljesen mások. Az antiszemitizmus sajátos jelenség, ezért sajátos küzdelmet kell ellene folytatni.

S hogy mi következik az elméleti megállapításokból? Erről Bóka János kifejtette: a kormány antiszemitizmus elleni stratégiája alapján csaptával együtt összeállítanak egy cselekvési tervet, s annak minden pontjához rendelnek egy kísérleti projektet. Ezek megvalósítása egy széles körű társadalmi egyeztetést követően a jövő év elején indul, és áprilisig mindegyik kísérleti projekt be is fejeződik.

Egy magát véleményvezérnek vélő véleménye

A demagógia igaz, de nem az igazság! Úgy közli a tényeket, hogy elhallgat fontos dolgokat, ezért az igazságnak állítja be az igazat. Lássunk erre néhány példát.

Korunk marannusai

A spanyol középkor kényszerkitértjei közül némelyek mint újsütetű katolikusok a zsidóságot rejtetten: pincékben, erdőkben stb. gyakorolták. Ők voltak a marannusok. Akit rajtakaptak, megölték.

Most, amikor soha nem látott antiszemitizmus sújt bennünket, részben hivatalos, részben magánfigyelmeztetések hangzanak el a zsidóság felé. Ne beszéljete az utcán ivritül, ne járjatok kipában, ne lógjon ki a ciceszetek stb. Ne tudják rólad, hogy zsidó vagy. Persze ez csak külsőségeiben hasonlít a marranusai időkhöz. De 2025-ben legalábbis – különös.

Kormánypártiság

Ég és Föld a tanúm, én már akkor kormánypárti voltam, amikor a kormány még nem.

Sokan emlékezhetnek, hogy a rendszerváltás után a legsürgősebb az utcák átkeresztelése volt. Akkor lett a Moszkva tér Széll Kálmán tér. Tanúim vannak, hogy képtelen voltam átszokni az új névre, viszont a Moszkvát úgy mondtam ki suttogva, ahogy a zsidót szokás.

Kardos Péter

A „kisnyilas” és a karszalag

Egy holokausztfilm díszbemutatóján vagyok az Uránia Moziban, írnom kell róla, magyarul nem szórakozni jöttem én ide – de hát ha holokausztfilmre megy az ember, akkor eleve nem szórakozik. Szerintem ez látszik is rajtam. A felső szinten járkálok az ún. VIP-vendégek között: itt vannak a stáb tagjai, itt van maga a főszereplő, szóval bánatosan és szorgalmasan kattintgatom a fényképezőgépet, és a főszereplővel is váltok pár szót, jó lesz a cikkbe.

Mondom, nem szórakozni jöttem, hanem dolgozni, és aki dolgozik, az megszomjazik. Odalépek hát az italosasztalhoz, mert jó sok Coca-Cola sorakozik rajta. Kinézek magamnak egyet, és a pincérnő már nyújtáná is át, amikor odapattan mellém egy elegáns úr, és kemény hangon figyelmeztet:

– Itt csak azoknak jár kiszolgálás, akiknek kék karszalagjuk van! Az ön pedig fehér!

Elhűlve nézek rá. Legalább köszönt volna. Legalább

Teltek-múltak az évtizedek, és most olvasván, mivel vádolják kormányunkat, esélyt látok rá, hogy rövidesen újra Moszkva tér lesz. Azt viszont nem kívánom, hogy akkor „azoknak” suttogva kelljen kimondaniuk Széll Kálmán nevét.

A rabbi, aki kávéval kínálta az Örökkévalót

Egykori kollégám, a kis termetű, de annál nagyobb szívű Hochberger László, mestere volt a szójátékoknak. Pontosabban héber szavakat magyarul ragozott és fordítva. Nyelvtanulás céljából nem volt haszontalan. Az elmúlt hetekben istentiszteleteink ezzel a mondattal végeztek: Kávé el Ádajsem... vökvé el Ádajsem – Bíz az Örökkévalóban... bízz az Örökkévalóban.

A kolléga évről évre elsütötte kedvenc viccét: Kávét az Örökkévalónak, és azért mondjuk kétszer, mert duplát kér.

Jut eszembe. Nem vagyok nagy kávé, hatásáért, nem az izéért fogyasztom. Kedvenc helyemen döbbsenten olvasom, hogy a koffeinmentes ugyanannyiba kerül, mint a „normál”. Hogy is van ez? Ha megrendelem az egyiket, honnan tudom (ízben nincs különbség), hogy nem a másikat kapom? És a placebohatásról ne is szóljunk. Kinek van haszna ebből? Egy régóta a szakmában dolgozó azt válaszolta, bármilyiket rendelem, azt kapom, amelyik éppen a főző keze ügyébe esik... ez van.

megkérdezte volna, hogy mit keresek itt. Elmondtam volna neki, hogy nem belógtam, hanem akkreditálva lettem. Nézek rá, és hirtelen a „kisnyilasok” jutnak eszembe róla, azok a senkiházi kisemberek, akik életükben egyszer fontosnak hitték magukat. Még a tekintete is milyen szigorú. Mintha az ő kóláját akartam volna elinni előle. Nyitnám a számat, hogy érveljek, mire azonnal érkezik a történelmi kontrapunkt! Odalép hozzám egy másik felszolgáló, aki történetesen hittestvér: ugyanabba a zsinagógába járunk. Meg akar menteni a „kisnyilastól”, ezért a vállamat átkarolja, s azt mondja jó hangosan:

– Semmi gond, Zsolt, majd én meghívlak egy kólára! Írjátok fel nekem!

De én már hátrálok ki a helyzetből. Végére is megérdemeltem, hogy nem kaptam az éltető folyadékából. Tényleg fehér a karszalagom, és nem kék. És akinek fehér karszalagja van, az ne legyen szomjas. Hiába dolgozik, üdítőt nem érdemel. A szabály, az minden körülmények között szabály. Az embermentőnek megköszönöm a szívjóságát, és nem kérem a felajánlott kólát, hanem elhúzódom oldalt, jó messze a tömegtől – ne lássák hófehér szégyenemet a kékvérűek.

Kácsor Zsolt

Nyílt levél Kisújszállás polgármesterének

Tisztelt Polgármester Úr!

Tegnap jártunk a kisújszállási zsidó temetőben, ahol az énáltalam nem ismert dédnagypapám (Holländer Miksa) és Anyukám testvére, Imike fekszik egy sírban. A sírja Miksa feleségének a neve (Forschner

Helén) is fel van vésve, aki Bergen-Belsenben halt mártírhaldt. A sírt pár éve lefedettük, ennek köszönhetően jó állapotban van.

Már évek óta tapasztalom, hogy a temető rendben van, szorgos kezek takarítják, vágják a fűvet.

A tegnapi látogatásunkkor azonban igen szokatlan és nagyon kellemes meglepetésben volt részünk, mert a már kb. egy éve összetört és földre hullott sírkövünket – amit éppen készülttem megcsináltatni – ügyes kezek által összeragasztva, szép állapotban a helyén találtam. Ez Hirschfeld Dávid és Hirschfeld Dávidné Holländer Katalin sírköve. Nem is találó jelzőket, hogy ezt a tettüket minősítsem, példának lehetne állítani sokak előtt. Megértették, amit sokan képtelenek felfogni, hogy a második világháborúban gyakorlatilag az egész vidéki zsidóságot kiirtották, és most nincsenek rokonok például, hogy az ősök sírjait gondozzák.

A történethez annyit szeretnék hozzátenni, hogy ez a házaspár nekem nagyon távoli rokonom, őket csak a

kutatásaimból ismerem. Kati néni volt a Kisújszálláson született Holländer (Havas) Miklós nagypapám egyik nagynénje (a családnak ugyanis 14 gyermeke született). A Holländer család valószínűleg jelentős szerepet töltött be Kisújszállás életében, Lina kalapszalont üzemeltetett, Edének divatárüzlete volt a városban, és ahogy az anyakönyvek-ből kiveszem, megbecsült polgára volt a városnak.

De Önök elég sokat tudhatnak róla a Dúca Lajos tanár úr által szerkesztett könyvből is.

Ez egy köszönőlevél. A köszönet és a meghatódottság levele.

Szeretném a magam és a családom nevében megköszönni munkájukat, amihez a továbbiakban jó egészséget kívánok.

Kedves Polgármester Úr, Ön nélkül nem jöhetett volna létre ez a program, tehát Önnek különös köszönet.

Jövőbeli munkájához is sok sikert kívánva, maradok tisztelettel:

Elek Ágnes tanár Karcag

NAPTÁR

Október 22–23.,

szerda–csütörtök

Tisri 30. – chesván 1. Újhold

Október 24., péntek

Chesván 2.

Gyertyagyújtás: 5.21

Október 25., szombat

Chesván 3.

Szombat kimenetele: 6.5

Október 31., péntek

Chesván 9.

Gyertyagyújtás: 4.10

November 1., szombat

Chesván 10.

Szombat kimenetele: 5.14

A polgári morfium íze

(Folytatás a 4. oldalról)

tebb primadonna, Fedák Sári alakját a *Fedák Sári szobalánya* számmal idézték fel.

Az est során megelevenedett a korabeli kávéházak, bárók, mulatók talma világa is, ahol gyakran szélhámosság is előfordult – például amikor a fiatal férfiakat rászedték a „vendégváró” lányok, és fizetéskor már késő volt visszakozni. Bősze elmesélte, hogy az asztalon hagyott üres palackok dugói számítottak „számlának”. A soron következő dal, Ábrahám Pál egyik szerzeménye, szintén ebbe a világba kalauzolta a hallgatókat Jordán Adél előadásában, újabb szint víve a térbe.

Korban elérkeztünk a mozi és a rádió térhódításának időszakához. Az orfeum világát fokozatosan kiszorította az új médium. A *Köszönöm, hogy imádtam* – szintén a *Hyppolit*-ből – finoman reflektált arra, hogyan váltották fel az orfeumokat a filmek. Persze nem hagyhatták ki az egyik leghíresebbet, a *Meseautó*-t sem, ennek betétdalát Cséki Kálmán nem eredeti formában, hanem saját improvizációival játszotta, így az egyszerre volt nosztalgikus és friss is.

Ezután egy külön fejezet következett Zerkovitz Béla: *Manuella* című dalával a nyitányban, amit Jordán Adél úgy adott elő, mintha egy budapesti bérház gangján állna Irén néni, és onnan mesélne – a közönséget is megénekelte a refrénben. És ha már Zerkovitz, nem maradhatott ki a felsorolásból Eisemann Mihály sem, aki Zerkovitz szerint „fütyikomponista” volt, de Bősze elmesélte, hogy valójában Kodály Zoltán és Weiner Leó tanítványaként a Zeneakadémia büszkesége volt. Az ő nevéhez

fűződik a felejthetetlen *Lesz maga jüst is az enyém*, amit Jordán Adél kellően tangós lendülettel énekelt el.

Továbbhaladva az időben, a 30-as évek gazdasági krízisének időszakába léptünk, amikor az orfeumoknak is újra kellett definiálniuk magukat, amit tökéletesen összefoglalt Zerkovitz kritikája a korról, a *Szép kis társadalom* Jordán Adél előadásában.

Ezután Seress Rezső következett, a mára már sokféle stílusban feldolgozott *Szomorú vasárnap* szerzője. Az este egyik legmeghatóbb pillanata volt, amikor Cséki saját feldolgozásában zongorázta el, hitelesen idézve fel Seressnek a zene és a fájdalom határán leélt életét.

A történeti ívet Bősze így zárta: az orfeumok világát a gramofon, majd a rádió tette véglegesen emlékké. A zenék egyre inkább a háttérbe szorultak, és a tömegzés új utakat keresett. Fedák Sári zenés felszólítása, a *Tapsolj csak nekem!* Jordán Adél előadásában méltó lezárása volt az estének. A közönség valóban tapsolt – nemcsak a daloknak, hanem egy világnak is, amely valaha színes, bátor és nagyon emberi volt.

Ez az este nem csupán egy koncert volt. Történelmi és kulturális látélet, zenei időutazás, egy város zsidó és polgári örökségének eleven megidézése. Bősze Ádám tudása, Jordán Adél művészi érzékenysége és Cséki Kálmán zongorajátéka minden generációnak emlékezetes élményt nyújtott. Az orfeumok világából hozott dalok talán nem szólnak már mindenhol – de ezen az estén újra felcsendültek eredeti formájukban, újra fájtak, és újra nevetésre készítettek.

Riedl Annamária

Magyarország erősíti turisztikai pozícióját Izraelben

Sikeresen zárult a Visit Hungary és a Lametayel utazási portál közös kampánya, amely a „Hungary – the closest to Israel” üzenetre épült. A kezdeményezés célja az volt, hogy Magyarországot vonzó, könnyen elérhető és last minute úti célként mutassa be az izraeli utazók számára, írja a *Turizmus.com*.

A kreatív koncepció kifejezetten jól rezonált a célcsoporttal, és hozzájárult ahhoz, hogy Magyarország még hangsúlyosabban jelenjen meg az izraeli rövid távú utazások piacán. A kampány során magyar szállodák is lehetőséget kaptak ajánlataik bemutatására, így közvetlenül is profitálhattak az élénkülő izraeli keresletből.

A Lametayel utazási portál képviselője az együttműködést értékelve kiemelte: „A magyarországi kampány rendkívül pozitív visszhangot keltett az izraeli utazók körében. A »Hungary – the closest to Israel« üzenet jól illeszkedett a közönségünkhöz, hiszen Magyarország egyszerre kínál könnyen elérhető, sokszínű és élménydús lehetőségeket. A Lametayel számára fontos, hogy partnereink olyan úti célokat mutathassanak be, amelyek valódi értéket képviselnek ügyfeleinknek – Magyarország pedig egyre erőteljesebben közéjük tartozik.”

A közös kampány eredményei jól mutatják, hogy Magyarország turisztikai imázsa folyamatosan erősödik az izraeli piacon, amely a jövőben is jelentős potenciált kínál a beutazó turizmus számára.

Ezt a folyamatot a légiközlekedési kapacitások bővülése is támogatja: a Wizz Air a téli menetrendben heti akár 16 Budapest–Tel-Aviv járatot üzemeltethet, miközben több mint egymillió ülőhelyet kínál az izraeli útvonalakon. A stabil és folyamatos légi összeköttetés biztosítja, hogy az izraeli utazók könnyen és gyorsan elérjék Magyarországot, ami tovább erősíti hazánk pozícióját az izraeli piacon.

1. 320-4778. www.drviragdental.hu és www.mini-implantatum.hu

Gyűjtő venne saját részére bélyeggyűjteményt, postai képes levelezőlapot 06-20-522-5690, 06-1-322-8439.

Fejlesztőpedagógiai tapasztalattal történelmet, művészettörténetet, filozófiatörténetet, latint, öögörögt, irodalmat, helyesírást (SNI, autizmus), külföldieknek magyar nyelvet tanítok. 202-4651.

Színházak részére mindennemű régiségek felvásárlása készpénzben. Dísz tárgyak, bútorok, festmények stb. Kiszállítás, szakbecslés díjtalan. 06-30-419-2713. Díszkrét ügyintézés, korrekt árajánlat. antiklakberendezes.hu

APRÓ-HIRDETÉS

Üzemorvosi, háziorvosi rendelés Zuglóban, Vezér u. 156. VITAPHARM. Hétfő–szerda 15–16-ig. Dr. Szigeti Miklós, tel.: 220-0230.

Szociális alapítvány keres megbízható munkatársakat havonta összesen pár órát igénylő feladatokhoz, díjazás nélkül. 06-1-321-3497, esti órákban.

Műfogsorrögzítés miniimplantátumokkal. Bp., Szt. István krt. 4. III.

Visszapillantó a fesztiválra

A szenzációs hármas: Rejtő, Nyáry, Kern

Természetesen ismét megtelt a Hegedűs-zsinagóga. Fel lehetett ugyan tenni a fölösleges kérdést, hogy a sok néző melyikük kedvéért jött el, de valószínűleg a válasz az lett volna: mindhármukért.

És amint szintén sejthető, a közönség nagyobb része legalább 80%-át ismeri a Rejtő-műveknek. Ezt azért fűzöm hozzá, mert a hatvanas évek vége felé közreadtak ugyan néhány kevésbé ismert regényt meg *Az utolsó szó jogán* című életrajzi forgácsozat, de ezeknek a sikere kisebb volt, mint a klasszikussá vált „péhovard-örületeknek”. A szerepek kiosztása már a beharangozó alapján magától értetődött: **Nyáry Krisztián** életrajz-szemelvényekről beszél, **Kern András** meg felolvasószínházi alapon a nagyon ismert művekből idéz. Am ennél lényegesen több történt: Kern a kiválasztott műrészleteket rádiójáték-szerűen eljátszotta, mintha felidézne sok évtizeddel ezelőtti hang-alakításainak korát.

Vagyis hiába ismertük Troppauer Hümért, a költőt (Anyám, te vagy árva fiadnak csillaga), Kern hangján új életre kelt a sűrűn könnyező és iszonyatosan pofozkodó poéta... De ugyanilyen ráismerés volt az idős, motyogó Nobel-díjas Noah Bertinus professzor, aki Bordeaux-ba hajózva a fedélzeten megismerkedett egy Southamptonnál felszálló fiatalemberrel, és némi beszélgetés után érdeklődött, hogy mi az a makao nevű kártyajáték. A többi tudjuk...

Vanek úr – aki balszerencsésen titkárnak szegődik ehhez a fiatalemberhez – igazi pesti kispolgár, sőt nagyon kicsi kispolgár. Mintha Pelikán József tévedt volna Marseille-be. Alázatos, udvariaskodó, sőt: tisztelet-

Nyáry Krisztián, Kern András és Berec Péter

Fotó: Zsidó Kulturális Fesztivál / Facebook

tudó hangon előre köszön tábornoknak, őrmesternek, és még a sapkáját is megemeli. Most próbálják elképzelni a pillanatot, amint találkozik Verdier őrmesterrel, aki katonáitól az Oroszlán kitüntető címet kapta. (Erre a névre viszont nem hallgat. Sőt ordít...) A menthetetlen civil Vanek úr a meglevenítésben végighallgathatja *Kern őrmester* suttogásaitól síkolyokig terjedő skáláját.

A folyamatosan delirizáló vasúti állomásfőnök (Vaszilics Fedor Emánuel) egy elágazó italkeveréket vár a pontosan érkező személytől (értsd: egy arab nőszemélytől). Semmilyen kérdésre nem képes adekvát választ adni, ám felhívja a figyelmet: „Vasútnál első a pontosság!” – ez a Rejtő-mondat minden korábbi meghaladó erejű nevetést váltott ki... pedig Kern éppen csak felemelte a fejét, úgy mondta a szemünkbe. Mi tagadás, a

párbeszédnek poénjai több mint nyolcvan év múltán is ugyanúgy ültek, és felidéztek egy immár klasszikussá vált megállapítást (talán éppen Hegedűs Gézáttól): „Hogy egy Rejtő-regény hogyan fog végződni, nagy valószínűséggel lehet tudni. De hogy egy rejtői mondat hogyan: azt sosem.”

Hogy ne álljon az est csupa szövegből, időnként **Berec Péter** közbeharmónikázott. Igen jól tette, mert zenével – különösen ahogy azokat improvizációival cifrázta – egy kicsit visszavitt minket a nagy péhovard-regények születésének korába.

A fontos egyéniségek felsorolásából természetesen nem maradhatott ki a Honolulu Star szállásmestere, aki megtalálta a saját hátában Fülöp Jimmy kedves műszerét, az egy darab kagylónyelvű bicskát (igaz, csorbult hegygel, de Jimmy ezt majd bizonyára kiköszörülteti), és megszervezte a széles mosolyú fiatalember számára a világ legnagyobb buliját: két ember helyett leszerződtette az előbb említett luxus-óceánjáróra.

És van még egy balek a listán: Van der Gullen Félix. A Grand Hotel-beli vesztegár antihőse, aki voltaképpen egy egész regényen keresztül csak menekül. Főképpen ruhát keres (lop), és egy lepratelepi hittérítő reverendájában kerül elének, hogy aztán a hirtelen kigyúló villanyfényben rögtönözve mentse meg a helyzetet – viszont akkor a sok jéggel kért pezsgő sajnos a padlón végzi...

A Nyáry Krisztián által tömörített életrajzra rímelték a regényjelenetek. Kern András rejtői szavai megerősítették az irodalomkutatók következtetését: Rejtő életrajzából kirajzolódnak a regényei, a regényeiből pedig az életrajza. (Sőt: egy kutató vállalkozott arra is, hogy RJ elveszett naplóját „rekonstruálja” – éppen a regényjelenetek alapján! Izgalmas olvasmány!)

Mivel alapvetően nevetni gyűltünk össze a Hegedűsben, Rejtő regény-diktáló szokásait (és így szerzett feleségeit) szinte anekdotikusan ismertettük meg. Utolsó hónapjait és halálát csak tárgyilagos szavak idézték fel – meg a kéziratban mégiscsak megmaradt vers:

Sír (a) felirat
Ki itt nyugtalanodik csendesen,
Író volt és elköltözött az élők sorába.

*Halt harminchat évig, élt néhány napot,
S ha gondolkozott, csak álmodott*
Néhány lapot. S mikor kinevelték:
Azt hitte, hogy kacagtatott.
Most itt fekszik e nehéz
Temetői hant alatt,
Zöld koponyáján kiűt a csíra
És azt álmodja, hogy él.
Szegény. Béke hangjaira!
Ámen.

Bedő J. István

Gyorsjelentés az 1%-okról

mazsihisz	13196
emih	2560
szim sálom	579
kőszeg	559
bét orim	392
ortodox	324

Megjelentek az 1%-os adófelajánlások adatai, így a zsidó hitközségeknek felajánlott összegek is.

Radnóti Zoltán főrabbi Facebook-oldalán közölt gyorsjelentése szerint – aki minden évben közlést tesz az összehasonlító adatokról – a tavalyi eredményekhez képest a felajánlók számában a Mazsihisz 411 fővel, a kőszegi hitközség 70 fővel, míg a Szim Sálom 42 fővel emelkedett.

Ezzel szemben az EMIH-et 9 fővel, a Bét Orimot 15 fővel, míg a MAOIH-ot 21 fővel kevesebben támogatták.

Azaz a magyar zsidóságnak összességében 478 fővel többen adták oda az adójuk 1%-át, mint tavaly.

A lista a felajánlók száma szerint: Mazsihisz 13.196, EMIH 2.560, Szim Salom 579, Kőszegi Zsidó Hitközség 559, Bét Orim 392, ortodoxia 324.

Idén összesen 17.610 fő adta a támogatását a zsidó hitközségeknek, szemben a tavalyi 17.132-vel. Ez 2,8%-os felajánlásnövekedés.

A magyar állam tehát 232.788.184 Ft-ot utal majd át a zsidó egyházaknak, ami 12%-kal (25.001.662 Ft) több, mint a tavalyi 207.786.522.

Palesztinpárti aktivisták gyalázták meg a soá emléket a Cipők a Dunaparton emlékműnél. A holokausztrelativizáló demonstráció résztvevői palesztin zászlókat tartottak a kezükben és *Never Again!* (Soha többé!) feliratot tartalmazó transzparenszeket emeltek a magasba.

Több mint 35 ezer hászid zarándok ünnepelte a ros hásánát Umanban

Több mint 35 ezer hászid zsidó zarándok érkezett az Ukrajna középső részén fekvő Cserkaszi megyei Uman városába megünnepelni a zsidó újévet, a ros hásanát – közölte **Andrij Demcsenko**, az ukrán határőrszolgálat szóvivője egy tévéműsorban.

A tisztségviselő elmondta, hogy a zarándokok nemcsak az EU-országokkal közös határokon keresztül utaztak be az országba, hanem nagy számban érkeztek a moldovai határon át is. Demcsenko hozzátette, hogy a hászid zarándokok érkezése már hetek óta tart, de többségük az elmúlt öt napban lépte át az ukrán államhatárt.

„Becsüléseink szerint több mint 35 ezer hászid zarándok érkezett Ukrajnába, többségük szervezett csoportokban. Voltak, akiket nem engedtek be az országba, főként a személyi okmányokkal kapcsolatos problémák vagy korábbi ukrán jogszabálysértések miatt” – jegyezte meg a szóvivő.

Az ukrán külügyminisztérium figyelmeztetett a honlapján az Umanba készülő hászid zarándokokat: vegyék figyelembe, hogy Ukrajna területén az Oroszország által indított háború miatt nem tudják garantálni a külföldi állampolgárok teljes körű biztonságát – emlékeztetett az Ukrainszka Pravda hírportál.

„Oroszország immár több mint három éve tartó, teljes körű agressziója Ukrajna ellen, az ukrán városokra és településekre, a polgári és közlekedési infrastruktúrára mért folyamatos és tömeges rakétacsapások, az állandó orosz terror, a diverziók és provokációk valós veszélyt jelentenek az emberek életére és biztonságára” – írta közleményében a külügyi tárca.

Hozzá tették, hogy amennyiben a zarándokok az ukrán hatóságok figyelmeztetéseire ellenére mégis ellátogatnak Umanba, számolniuk kell azzal, hogy Ukrajnában hadiállapot van érvényben. Ez magában foglalja a kijárási tilalmat, a fokozott járőrözést, a tömegrendezvények és gyülekezések tilalmát, valamint kényszerintézkedéseket azokkal szemben, akik nem tartják be a meghatározott korlátozásokat.

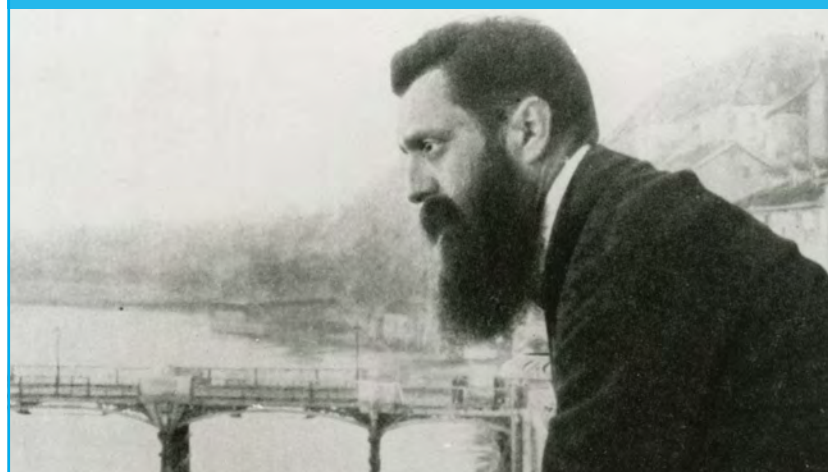
Ezenkívül a külügyminisztérium emlékeztetett a lehetséges közlekedési fennakadásokra a bombázások miatt, Umanban a megfelelő számú óvóhely, valamint az elegendő egészségügyi személyzet hiányára.

(MTI)

Uman 2010-ben

Herzl Tivadar örököül hagyta nekünk....

az Ön Öröksége
is hozzájárulhat e célhoz.

Keren Hyesod UIA,
a szervezet, amely Izrael
részére gyűjt adományt.

Tőlünk megtudhatja hogyan
E-mail: eli.keidar@keren.hu
Telefax: +972-4-6263636
Mobil: +36-30-8487380

